

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

MMM: VN/1247/2025

Ruokavirasto: 122/02.00.00.00/2025

Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välinen tulossopimus vuosille 2025–2029

Sisällys

1. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN TOIMIALAN YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA HALLINNONALAN VIRASTOJEN TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS JA VOIMAVAROJEN HALLINTA SEKÄ RUOKAVIRASTON TAVOITELINJAUKSET	2
1.1 Ruokaviraston toimintaan liittyvä yhteiskunnallinen vaikuttavuus (TA 2025)	2
1.2 Toiminnallinen tuloksellisuus (TA 2025)	2
1.3 Voimavarojen hallinta (TA 2025)	3
1.4 Ruokaviraston tehtävät ja tahtotila	3
2. RUOKAVIRASTON VUODEN 2025 TULOSTAVOITTEET JA ALUSTAVAT TAVOITTEET VUOSILLE 2026–2029	6
2.1 Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet.....	6
2.2 Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet	15
2.3 Voimavarojen hallinnan tavoitteet	22
3. SEURANTA JA RAPORTOINTI	24
LIITE 1: Tulostavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet, niiden aikataulus sekä tunnusluvut ja laskelmat	25
LIITE 2. Ruokaviraston talouden suunnitteluun liittyviä tietoja: Maksullisen, yhteisrahoitteisen ja yhteistoiminnan tiedot, rahoituslaskelma, tuotto- ja kululaskelma sekä tietohallinnon kulut ja muut investoinnit.....	32
LIITE 3. Ruokaviraston perustehtäviin vaikuttavan toimintaympäristön kuvaus	36
LIITE 4. Tulostavoitteiden tunnuslukujen kuvaukset ja tietolähteet	39
LIITE 5. Ruokaviraston tuottavuusohjelma vuosille 2025–2028	45

1. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN TOIMIALAN YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA HALLINNONALAN VIRASTOJEN TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS JA VOIMAVAROJEN HALLINTA SEKÄ RUOKAVIRASTON TA-VOITELINJAUKSET

1.1 Ruokaviraston toimintaan liittyvä yhteiskunnallinen vaikuttavuus (TA 2025)

Ruokavirasto tukee toiminnallaan seuraavia yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita:

- A1. Kokonaiskestävän ruokajärjestelmän huoltovarmuus sekä kilpailu- ja häiriösietokyky paranevat
- A2. Kestävä luonnonvaratalous turvaa huoltovarmuutta, korvaa uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttöä sekä edistää hyvinvointia luonnosta luonnolle.
- A3. Monipuolinen yritystoiminta sekä menestyvä maaseutu ja saaristo, monipaikkaisuus ja yhteistyöverkostot vahvistavat yhteiskuntaa
- A4. Luotettavat ja laajakäyttöiset paikka-, kiinteistö- ja huoneistotiedot mahdollistavat uutta liiketoimintaa ja turvaavat omistusta

Nämä vaikuttavuustavoitteet ovat voimassa myös vuosina 2026–2029, ellei muusta päätetä.

Lisäksi Ruokavirasto toteuttaa osaltaan Orpon hallitusohjelman poikkihallinnollisia teemoja sekä erityisesti seuraavia hallitusohjelman strategisia kokonaisuuksia (toimenpiteissä merkintä HO liitteessä 1):

- Kasvun kaava;
- Puhtaan energian Suomi; sekä
- Turvallinen ja kriisinkestävä oikeusvaltio.

1.2 Toiminnallinen tuloksellisuus (TA 2025)

Toiminta on tuloksellista ja voimavarat suunnataan tehokkaasti yhteiskunnallisen vaikuttavuuden saavuttamiseksi.

- B1. Toimintamme on vastuullista, ennakoivaa ja asiakaslähtöistä.
- B2. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintamme tukee ennakoivasti hallinnon vaikuttavuutta ja elinkeinojen kilpailukykyä.
- B3. Digitaaliset ratkaisumme ja tietovarantomme ovat turvallisia, hyvin käytettäviä, yhteentoimivia ja niitä hyödynnetään laajasti.
- B4. Varaudumme häiriötilanteisiin hyvällä riskien hallinnalla sekä vahvistamalla selviytymis- ja palautumiskykyä.

1.3 Voimavarojen hallinta (TA 2025)

Huolehditaan, että tehtävät ovat tasapainossa voimavarojen kanssa.

C1. Henkilöstömme on osaavaa, arvostettua ja voi hyvin. Henkilöstösuunnittelu on toimintaa tukevaa, ennakoivaa ja pitkäjänteistä

Resurssimme ovat riittävät ja oikein kohdennetut:

C2. Tehtävät ja toiminta on mitoitettu rahoituksen mukaan.

C3. EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty.

C4. Toimitilahallinta ja toimipaikkaverkko sekä hankintatoimi ovat tehokkaita ja tukevat kestävyyttä.

C5. Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista.

Näitä toiminnallisen tuloksellisuuden ja voimavarojen hallinnan tavoitteita (kohdat 1.2–1.3) sovelletaan myös vuosina 2026–2029, ellei muusta päätetä.

1.4 Ruokaviraston tehtävät ja tahtotila

Ruokavirastosta annetun lain (371/2018) mukaan viraston tehtävinä ovat elintarvikkeiden ja maa- ja metsätalouden tuotantopanosten turvallisuuden ja laadun, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kasvinterveyden edistäminen, valvonta ja tutkimus. Lisäksi virasto edistää viranomaistoimin elintarvikkeiden ja maatalouden tuotantopanosten vieniä. Näihin tehtäviin liittyvä toiminta on kuvattu Suomen elintarvikeketjun monivuotisessa kansallisessa valvontasuunnitelmassa (VASU). Sen avulla Ruokavirasto koordinoi ja ohjaa alue- ja paikallishallintoa, toimialan muita viranomaisia (puolustusvoimat, Tukes, Tulli ja Valvira) sekä laboratorioita niin, että toiminta olisi tehokasta, yhtenäistä, oikeasuhteista ja läpinäkyvää. Näiden tehtävien yhteiskunnallinen vaikuttavuus näkyy tämän koordinaatiotyön onnistumisena.

Ruokavirasto toimii Suomen maksajavirastona, joka vastaa Suomessa Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan mukaisten suorien tukien ja markkinatoimenpiteiden, EU:n osarahoittamien maaseudun kehittämistoimien ja näitä täydentävien kansallisten toimenpiteiden toimeenpanosta. Keskeiset kehittämistoimet on kuvattu Suomen CAP-suunnitelmassa 2023–2027. Lisäksi Ruokavirastolla on eräitä kansallisen maaseutupolitiikan ja ruokapolitiikan toimeenpanoon liittyviä tehtäviä.

Osana yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta Ruokavirasto varmistaa kestäväen ruokajärjestelmän turvallisuutta, erityisesti huoltovarmuutta, ruokaturvaa, alkutuotannon omavaraisuutta sekä ruokaketjun yritysten toiminnan edellytyksiä. Ruokavirastolla on tärkeä rooli elintarvikehuollon toimivuudessa koko maassa kaikissa tilanteissa.

Organisaatio

Ruokaviraston organisaatio muodostuu strategisista tavoitteista ja tulossopimusta toteuttavista linjoista ja toimintakokonaisuuksista. Ruokaviraston substanssista vastaavia linjoja ovat maaseutulinja, elintarvikeketjulinja sekä laboratorio- ja tutkimuslinja. Viraston toimintakokonaisuuksia ovat digitaaliset palvelut ja sisäiset palvelut. Ruokaviraston johtamisjärjestelmässä kukin toimintayksikkö vastaa prosessiensa johtamisesta. Ruokaviraston strategia on uudistettu sekä johtamisjärjestelmää kevennetty ja päivitetty vastamaan uuden strategian toimeenpanoa 1.1.2025 lukien.

Ruokavirasto tekee kansainvälistä yhteistyötä tehtäviinsä liittyen. Erityisesti kansainvälistä yhteistyötä tehdään viennin edistämistehtävissä, vienti- ja tuontivalvonnassa, EU-lainsäädännön toimeenpanon kysymyksissä sekä tieteelliseen tutkimukseen liittyen. Pohjoismainen ja muu lähialueyhteistyö ovat tärkeitä viraston tehtäväkentässä.

Ruokaviraston toiminnan lähtökohtana on myönteinen palvelukokemus ja asiakkaan kohtaaminen. Asiakasrajapinta hallitaan koko ketjussa alkaen maatalouden tuotantopäätteellisyydestä ja alkutuotannosta aina elintarviketeollisuuteen, vientiin, tuontiin, jakeeluun (kauppa, ravintolat, suurkeittiöt) sekä kuluttajiin ja muihin henkilöasiakkaisiin. Ruokavirastoa johdetaan kokonaissuunnitteluun perustuen siten, että prosessit, palvelut ja tietojärjestelmät palvelevat asiakkaita ja muita sidosryhmiä sujuvasti ja joustavasti.

Ruokaviraston strategia

Ruokaviraston strategian (kuva 1) mukainen tulevaisuuden visio on: *Vastuullista ruokaa – hyvää elämää*. Virasto tavoittelee toiminnassaan ja sen kehittämisessä sitä, että Suomessa on saatavilla vastuullisesti tuotettua ruokaa, minkä katsotaan parantavan elämänlaatua. Toiminta-ajatuksensa mukaisesti virasto työskentelee yhteisen terveyden ja ruokajärjestelmän hyväksi. Viraston työyhteisössä ja asiakkaiden kanssa työskennellessä keskeisiksi strategisiksi arvoiksi on nostettu yhdessä, ratkaisukeskeisesti.

Kuva 1. Ruokaviraston strategia 1.1.2025 lähtien.

Ruokaviraston strategian mukaan viraston strategiset päämäärät ovat:

- Vahva kotimainen ruoantuotanto ja maaseutu,
- Kuluttajat luottavat ruoan riittävyteen ja turvallisuuteen,
- Kasvi- ja eläintaudit eivät aiheuta vaaraa yhteiskunnalle, ja
- Palvelumme tukevat asiakkaita ja kumppaneita.

Strategiassa on lisäksi asetettu kolme kehittämistavoitetta:

- Henkilöstömme on hyvinvoivaa, asiantuntevaa ja uudistumiskykyistä,
- Tietomme palvelee asiakkaita ja ruokajärjestelmää, ja
- Toimintamme ja taloutemme on kestäväällä pohjalla ja vastuullista.

Strategisille päämäärille ja kehittämistavoitteille on tarkennettuja tavoitteita, jotka kuvaavat toiminnan painotuksia ja tavoitellun muutoksen suuntaa. Strategiassa ja toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon maa- ja metsätalousministeriön sekä Ruokaviraston yhteinen toimintaympäristöanalyysi (liite 3).

Kestävä kehitys

Ruokavirastossa vahvistetaan vastuullisuusnäkökohtia lainsäädännön toimeenpanossa, viraston omassa toiminnassa ja hankinnoissa. Viraston vastuullisuusraporteissa vuosilta 2021–2023 on kuvattu kestävästä kehitystä edistävää toimintaa. Toiminnan suunnittelussa on huomioitu YK:n kestävästä kehityksestä tavoitteet (SDG) ja virasto on laatinut erillisen kestävästä kehityksestä ohjelman vuosille 2023–2028. Viraston toiminta tukee erityisesti seuraavia tavoitteita:

SDG 2. Ei nälkää. Poistaa nälkä, saavuttaa ruokaturva, parantaa ravitsemusta ja edistää kestävästä maataloutta.

SDG 3. Terveystt ja hyvinvointia. Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille.

SDG 8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua. Edistää kaikkia koskevaa kestävästä talouskasvua, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja.

SDG 12. Vastuullista kuluttamista. Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys.

SDG 13. Ilmastotekoja. Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan.

SDG 15. Maanpäällinen elämä. Suojella maaekosysteemejä, palauttaa niitä ennalleen ja edistää niiden kestävästä käyttöä; Edistää metsien kestävästä käyttöä; Taistella aavikoitumista vastaan; Pysäyttää maaperän köyhtymisen ja luonnon monimuotoisuuden häviämisen.

2. RUOKAVIRASTON VUODEN 2025 TULOSTAVOITTEET JA ALUSTAVAT TAVOITTEET VUOSILLE 2026–2029

2.1 Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Ruokavirasto tukee toiminnallaan laajasti edellä kohdassa 1.1 todettuja yhteiskunnallisia vaikuttavuuden tavoitteita. Toimenpiteitä kohdennetaan erityisesti seuraavilla tavoilla:

A1. Kokonaiskestävän ruokajärjestelmän huoltovarmuus sekä kilpailu- ja häiriönsietokyky paranevat

A11. Kaikille on riittävästi turvallista ja terveellistä ruokaa

- Ruokavirasto ohjaa elintarvikeketjun turvallisuuden valvontaa ja uusien elintarvikesäädösten soveltamista, toimeenpanee valvontaa sekä tuottaa tietoa turvallisesta ravitsemuksesta ja edistää ravitsemussuositusten noudattamista.
- Ruokavirasto varmistaa kansallisten toimien ja yhteisen maatalouspolitiikan suorien tukien ja maaseudun kehittämistoimien tuloksellisella toimeenpanolla ruoantuotannon kannattavuutta, ruokaketjun tuotannon ja yrittäjyyden monipuolisuutta ja ympäristön kannalta kestävien tuotantotapojen yleistymistä.

A12. Suomalaisen ruoan kysyntä ja viennin arvo kasvavat

- Ruokavirasto maksajavirastona luo edellytyksiä maatalojen ja maaseudun ruoka-alan yritysten kannattavalle ja kestäväälle tuotannolle sekä tuotantoedellytysten kehittymiselle varmistamalla, että toimeenpano etenee Suomen CAP-suunnitelman mukaisesti.
- Ruokavirasto edistää uusien vientimarkkinoiden avaamista elintarvikeketjun tuotteille kuten myös ja olemassa olevien säilyttämistä mm. osallistamalla markkinoillepääsyselvitysten ja viennissä käytettävien todistusten laatimiseen, järjestämällä vientimaiden suorittamia auditointeja, huolehtimalla viejien ohjeistamisesta, viranomaisyhteistyöstä vientimaiden kanssa, elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuudesta sekä eläintautien torjunnasta.
- Ruokavirasto luo edellytyksiä kotimaisen ruoan kysynnälle sekä tuottaa ja julkaisee avoimena datana tietoa suomalaisesta ruuasta (mm. puhtaus, alkuperä, toiminnan kestävyys).

A13. Tuotantopanosten saatavuus turvataan, omavaraisuusaste nousee ja ne säilyvät korkealaatuisina ja turvallisina

- Ruokavirasto varmistaa tuotantopanoksia koskevien säädösten toimeenpanon sekä ohjaa siementen, taimiaineiston, lannoitteiden ja rehujen sekä kasvinsuojeluaineiden käytön turvallisuuden ja laadun valvontaa.
- Ruokavirasto tukee ja edistää käytettävissään olevilla keinoilla tuotantopanosten omavaraisuusasteen nostoa koskevia pyrkimyksiä

A14. Kuluttaja- ja markkinalähtöinen ruokajärjestelmä toimii kannattavasti, oikeudenmukaisesti ja vastuullisesti

- Ruokavirasto suunnittelee ja kehittää toimintaansa ja kuluttajaviestintää yhdessä asiakkaittensa ja sidosryhmiensä kanssa.

- Ruokavirasto viestii aktiivisesti maatalojen tuotannon ja maaseudun monipuolisesta kehittämisestä luoden edellytyksiä kotimaisen tuotannon ja tarjonnan tunnettuudelle.
- Ruokavirasto varmistaa, että Suomen CAP-suunnitelman toimeenpanon seuranta-aineisto kerätään ja tuloksellisuuden raportointi tehdään laadukkaasti sekä oikein ja ajallaan.
- Ruokavirasto varmistaa Suomen CAP-suunnitelman sääntöjenmukaisten prossien avulla, että yhteisen maatalouspolitiikan suorat tuet ja maaseudun kehittämistoimien tuet ja maatalouden markkinatuet sekä kansalliset tuet maksetaan oikein ja ajallaan (maksajavirastotehtävät).
- Ruokavirasto mahdollistaa ruokajärjestelmän tuotannon kasvua ja uusien innovaatioiden tuottamista.
- Ruokavirasto pyrkii varmistamaan toimijoiden valvonnalla sekä rikollisuuden ja petosten torjunnalla, etteivät lainsäädännön vastaisesti toimivat saa epäreilua kilpailuetua.

A15. Maatalouden rakenne kehittyy, tuottavuus paranee ja elintarvikeomavaraisuusaste säilyy korkeana

- Rakennetukien, maaseudun yritysrahoituksen ja kehittämishankkeiden oikea-aikaisen, sääntöjenmukaisen ja tuloksellisen toimeenpanon avulla Ruokavirasto mahdollistaa maatalojen rakenteellisen kehittymisen ja tuottavuuden kasvun.
- Ruokavirasto osallistuu aktiivisesti elintarvikeomavaraisuutta koskevaan keskusteluun ja tukee käytettävissään olevilla keinoilla huoltovarmuuden ja omavaraisuuden varmistamista koskevia pyrkimyksiä.

A16. Eläintaudit, kasvintuhoojat ja niihin liittyvät riskit ovat hallinnassa

- Ruokavirasto tutkii ja tekee riskinarviointien pohjalta ehdotuksia riskien hallinnan toimenpiteiksi.
- Ruokavirasto varmistaa eläintautien ja kasvintuhoojien torjunnan ja valvonnan ja niihin liittyvät valmius- ja varautumistoimet.
- Riskiperusteisesti kohdennetut seurantaohjelmat sekä tarjottavat analytiikan ja diagnostiikan palvelut tuottavat tiedon eläintauti- ja kasvintuhoojatilanteesta ja mahdollistavat nopean reagoinnin.

A17. Eläinten hyvinvointi on korkealla tasolla ja mikrobilääkeresistenssi on hallinnassa

- Ruokavirasto ohjaa eläinten hyvinvoinnin valvontaa.
- Ruokavirasto ohjaa eläinten lääkitsemisen valvontaa ja hallittua mikrobilääkkeiden käyttöä sekä seuraa ja tutkii mikrobilääkeresistenssin esiintymistä ja eläinlajikohtaista mikrobilääkkeiden käyttöä.

A2. Kestävä luonnonvaratalous turvaa huoltovarmuutta, korvaa uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttöä sekä edistää hyvinvointia luonnosta ja luonnolle

Ruokavirasto mahdollistaa luonnonvara-alan toimintaympäristön kilpailukykyä ja kasvua sekä edistää luonnonvarojen elinvoimaisuutta, luonnon monimuotoisuutta ja

elinympäristöjen tilaa luomalla laadukkaalla ja tuloksellisella toimeenpanon toteutuksella edellytyksiä kannattavalle tuotannolle, ympäristökuorman pienentämiselle ja uusille innovaatioille mm. kansallisten tukien ja maaseuturahastosta rahoitettavien toimenpiteiden avulla (A22, A23, A24) sekä tutkimusohjelman mukaisella tieteellisellä tutkimuksella ja tutkimustulostensa avoimella saatavuudella.

A21. Vahvistetaan vesihuollon, biomassojen tuotannon ja kalatalouden omavaraisuutta ja huoltovarmuutta

- Ruokavirasto luo edellytyksiä elinvoimaiselle kalataloudelle ohjaamalla kalatautien ennaltaehkäisy- ja torjuntatoimia kalanviljelylaitoksilla.
- Ruokavirasto edistää bioenergian käytön lisäämistä.

A22. Luonnonvaratalouden kilpailukykyinen toimintaympäristö luo uutta yritystoimintaa sekä kasvattaa jalostusastetta ja vientiä.

- Ruokavirasto varmistaa kansallisten toimien ja yhteisen maatalouspolitiikan suorien tukien ja maaseudun kehittämistoimien tuloksellisella toimeenpanolla luonnonvaratalouden kilpailukykyä.
- Ruokavirasto luo edellytyksiä aktiiviselle luonnonvara-alan toimijoiden verkostoitumiselle, yhteistyölle ja kumppanuuksille.

A23. Luonnon tarjoamat ekosysteemipalvelut lisäävät ihmisten hyvinvointia ja luovat pohjaa uusille ansaintamahdollisuuksille

- Ruokavirasto luo edellytyksiä CAP-suunnitelman tuloksellisella toimeenpanolla maaseudun matkailupalveluille ja monenlaiselle virkistys- ja harrastustoiminnalle.

A24. Uusiutuvien luonnonvarojen elinvoimaisuus, luonnon monimuotoisuus ja elinympäristöjen tila paranevat, mikä luo pohjan niiden kestäväälle hyödyntämiselle

- Ruokavirasto tuottaa viestintää ja ohjeistusta maatalousluonnon monimuotoisuuden edistämiseksi

A25. Turvataan ja edistetään luonnon kantokykyä ja vahvistetaan riskien hallintaa

- Ruokavirastolla on alkutuotannon varautumiseen ja huoltovarmuuteen liittyviä tutkimus- ja kehittämishankkeita.
- Ruokavirasto kartoittaa ja ehkäisee metsäntuhoojien esiintymistä.
- Ruokavirasto huolehtii Suomen hyvän kasvintuhooja- ja eläintautitilanteen säilymisestä.
- Ruokavirasto varmistaa metsänviljelyaineiston tuotantoa ja markkinointia koskevien säädösten toimeenpanon ja varmistaa metsänuudistamiseen käytettävän aineiston korkean laadun ja soveltuvuuden kasvupaikan olosuhteisiin

A26. Hillitään ilmastonmuutosta etenemällä kohti hiilineutraalisuutta, materiaalihokkuutta ja kiertotaloutta

- Ruokavirasto edistää tavoitetta toimeenpanemalla tukijärjestelmiä sekä tukemalla ravinteiden kierrätystä sekä kestävää ja terveyttä edistävää ruokavaliota ja ruokahävikin vähentämistoimia. Lisäksi virasto vahvistaa tietoperustaa tieteellisellä tutkimuksella ja riskinarvioinnilla.

- Viraston toiminnassa otetaan huomioon myös keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma (Kaisu), energia- ja ilmastostrategia sekä maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma.

A27. Ehkäistään luontokatoa, sopeudutaan ilmastonmuutokseen ja varaudutaan siitä aiheutuviin riskeihin

- Ruokavirasto ennakoii, tutkii ja valvoo ilmastonmuutokseen ja globalisaatioon liittyviä eläin- ja kasvitautiriskejä sekä elintarviketurvallisuusriskejä.
- Ruokavirasto huolehtii valmiussuunnitelmien ajantasaisuudesta toimialallaan.

A3. Monipuolinen yritystoiminta sekä menestyvä maaseutu ja saaristo, monipaikkaisuus ja yhteistyöverkostot vahvistavat yhteiskuntaa

Ruokaviraston rooli on edistää yritystoiminnan monipuolistumista, maaseudun menestymistä sekä verkostojen syntymistä maaseuturahaston yritysrahoituksen ja kehittämishankkeiden, Leader-toiminnan sekä rakennetukien toimenpiteiden laadukkaan ja tuloksellisen toimeenpanon avulla, kysyntää vastaavalla koulutustarjonnalla sekä maaseutuverkostotyöllä. Tavoitteena on alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittyminen, yritystoiminnan kehittämiseen kannustaminen sekä täsmällinen, laadukas ja aktiivinen raportointi tavoitteiden toteutumisesta päätöksentekijöille ja kansalaisille. (Tavoitteet A31-A36).

A31. Maaseutualueiden yritys rakenne kehittyy ja monipuolistuu sekä yritysten kilpailukyky paranee

- Ruokavirasto edistää toimeenpanotyössään maaseutualueiden yritysrahoituksen kehittymistä ja monipuolistumista sekä kilpailukyvyn parantamista. Keinoja ovat esimerkiksi ELY-keskusten toimialaohjaus, ELY-keskusten ja Leader-ryhmien koulutukset ja ohjeistus sekä sidosryhmät sisältävä monipuolinen vuorovaikutus ja viestintä.

A32. Yrityksille on tarjolla osaavaa työvoimaa, rahoitusta ja yhteistyöverkostoja

- Ruokavirasto edistää toimeenpanotyössään vuorovaikutusta ja tiedonvälitystä käytettävistä olevista rahoitusmahdollisuuksista ja palveluista.

A33. Toimintaa ja kokonaisturvallisuutta tukeva infrastruktuuri ja laadukkaat palvelut mahdollistavat hyvän elämän, asumisen ja elinkeinotoiminnan maaseudulla ja saaristossa sekä vahvistavat alueellista yhdenvertaisuutta

- Ruokavirasto edistää tavoitetta monipuolisen vuorovaikutuksen, tiedonvälityksen, ohjeistuksen, koulutuksen avulla sekä esimerkiksi kokoamalla tietoa ja viestimällä rahoitetuista teemaan liittyvistä hankkeista.

A34. Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen sekä alueellisten ja paikallisten toimijoiden yhteistyö vahvistuvat

- Ruokavirasto edistää toimeenpanossa alueellista ja paikallista yhteistyötä sekä vahvistaa yhteisölähtöistä paikallista kehittämistä monipuolisella vuorovaikutuksella, koulutuksella, ohjeistuksella ja viestinnällä.

A35. Alueita kehitetään kumppanuudessa maaseutu-, saaristo- ja kaupunki-toimijoiden kanssa

- Ruokavirasto viestii omalta osaltaan hyvistä käytännöistä maaseutu-, saaristo- ja kaupunkialueiden vuorovaikutuksesta esimerkiksi teemaan liittyvistä hyvistä hanke-esimerkeistä tai kokoamalla teemaan liittyvää dataa Ruokaviraston rekistereistä.

A36. Päätöksenteon valmistelussa tunnistetaan maaseutuun ja saaristoon kohdistuvia vaikutuksia ja tehdään ne näkyviksi

- Ruokavirasto huomioi ja analysoi päätöksenteossaan maaseutuun ja saaristoon kohdistuvia vaikutuksia sekä viestii niistä.

A4. Luotettavat ja laajakäyttöiset paikka-, kiinteistö- ja huoneistotiedot mahdollistavat uutta liiketoimintaa ja turvaavat omistusta

A44. Ruokaan ja uusiutuviin luonnonvaroihin liittyvät paikkatiedot mahdollistavat tehokkaita prosesseja ja palveluita sekä uutta liiketoimintaa

- Kohtaan A4 liittyvät toimenpiteet kytkeytyvät Ruokaviraston kehitystoiminnassa kohtaan B3 ja tavoitteena on edistää Ruokaviraston tuottamien paikkatietojen käyttöä julkistamalla aineistoja ja kehittämällä sähköisiä palveluita sidosryhmien tarpeet huomioiden.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulut on kuvattu liitteessä 1.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut A1-, A2- ja A3-tavoitteille on esitetty taulukoissa 1–6. Pelkästään tulosohejauksessa seurattavat tunnusluvut on merkitty *kursiivilla ja harmaalla taustalla*. Tunnuslukujen määritelmät ja tietolähteet on kuvattu liitteessä 4.

Ruokavirasto seuraa erilaisia ruokaketjun toimintaan liittyviä tunnuslukuja arvioidakseen toimintaympäristöä sekä suunnatakseen ja kehittääkseen toimintaansa. Taulukoissa 1–6 olevat hallinnonalan strategiaan kytketyt tunnusluvut liittyvät viraston tehtäväkenttään, mutta virasto ei voi vaikuttaa toiminnallaan niihin kaikkiin. Tästä syystä kaikkia tunnuslukuja ei analysoida viraston toimintaa arvioitaessa.

Nämä vaikuttavuustavoitteet ovat voimassa myös vuosina 2026–2029, ellei muusta päätetä.

Taulukko 1. Maa- ja elintarviketalous

Tavoite	Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024–2025	Alustava tavoite 2026–2029
A15	Maataloustuotannon arvo (milj. euroa)	5 406	5 021	kasvaa	kasvaa
A15	Elintarviketuotannon bruttoarvo yhteensä (milj. euroa)	36 104	37 408	kasvaa	kasvaa
A12	Elintarvikeviennin arvo (milj. euroa)	2 303	2 159	kasvaa	kasvaa
A12	Kotimaisen tuotannon osuus (%) kulutuksesta				
	— liha yhteensä (%)	83	82	nykytaso	nykytaso
	— maitotuotteet yhteensä (%)	72	73	nykytaso	nykytaso
	— viljat yhteensä (%)	133	108	nykytaso	nykytaso
	— tomaatti (%)	59	57	kasvaa	kasvaa
A15	Maatalouden yrittäjätulo/FWU (euroa/vuosi)	47 700	33 100	kasvaa	kasvaa
A15	Maatilojen keskikoko (ha)	52	53	kasvaa	kasvaa
A15	Maatilojen investointien määrä (milj. euroa)	1 007	-	kasvaa	kasvaa
A24	Maatalouden monimuotoisuuden ja maisemanhoidon sopimusala (ha)	34 342	27 705	46 000	46 000
A14	Luomutuotannon määrä				
	— maito (milj. litraa)	80,7	73	kasvaa	kasvaa
	— naudanliha (milj. kg)	3,4	3,5	kasvaa	kasvaa
	— kananmunat (milj. kg)	6,0	4,4	kasvaa	kasvaa
	— kaura (milj. kg)	106,5	84	kasvaa	kasvaa
	— luomueläintilojen lukumäärä (kpl)	1 145	1 039	kasvaa	kasvaa
	— luomutuotannon sitoumusala yhteensä (ha)	313 892	280 897	kasvaa	kasvaa
A14	Elintarvikealan mikro- ja pienyritysten				
	— lukumäärä (kpl)	2 329	2 329	kasvaa	kasvaa
	— tuotannon jalostusarvo (milj. euroa)	672	672	kasvaa	kasvaa

Taulukko 2. Ruokajärjestelmän ympäristökestävyys maataloudessa

Tavoite	Tunnusluku	2000–2006 keskim.	2007–2013 keskim.	2014–2022 keskim.	Tavoite 2023–2025	Alustava tavoite 2026–2029
A14, A24	Valtakunnallinen typpitase, kg N/ha	53,8	46,3	48,9	<46,0	<46,0
A14, A24	Valtakunnallinen fosforitase, kg P/ha	7,6	4,0	4,6	<5,0	<5,0
A26	Maataloussektorin kasvihuonekaasupäästöt, milj. tonnia CO ₂ /ekv	6,3	6,2	6,3	<6,2	<6,3
A26	Maatalouden maankäyttösektorin kasvihuonekaasupäästöt, milj. tonnia CO ₂ /ekv	8,3	8,4	8,0	<9,6	<9,2
A14	Maatalouden ammoniakkipäästöt kt/vuosi	35,4	34,7	31,4	<28,0	<27,8

Taulukko 3. Ruokajärjestelmän ympäristökestävyys elintarviketaloudessa

Tavoite	Tunnusluku	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024–2025	Alustava tavoite 2026–2029
A22	Luomusertifioitu keruualue (ha)	6 930 000	6 940 000	6 957 000	kasvaa	kasvaa
A22	Luonnonmarjojen ja –sienten					
	—kauppaan tulomäärät (tonnia)	17,03	18,1	9,57	kasvaa	kasvaa
	—poimintatulot (koko maa yhteensä) (milj. euroa)	23,2	23,2	11,89	kasvaa	kasvaa
A14	Ruokaketjun ruokahävikin määrä (tonnia)	403 000	356 000	ei saatavilla	vähenee	vähenee

Taulukko 4. Elintarvikkeiden ja tuotantopanosten laatu

Tavoite	Tunnusluku	To-teuma 2021	To-teuma 2022	To-teuma 2023	Tavoite 2024–2025	Alustava tavoite 2026–2029
A11	Raportoidut elintarvikevälitteiset ruokamyrkytysepidemiat (kpl)					
	— epidemioiden lukumäärä	36	60	44	alle 45	alle 45
	— niissä sairastuneiden määrä (kpl)	1 056	771	810	alle 1 000	alle 1 000
	— <i>Listeria monocytogenes</i> -bakteerin aiheuttamat vakavat ruokamyrkytystapaukset (kpl)	70	68	93	alle 5 v. ka.	alle 5 v. ka.
A11	Salmonellan esiintyvyys (%)					
	— elintarviketuotantoeläinten markkinoille saatetuissa rehuissa (%)	0	0	0	0	0
	—elintarviketuotantoeläimissä (%)	alle 1	alle 1	alle 1	alle 1	alle 1
	—elintarvikkeissa (%)	0,01	0,01	0,01	alle 0,5	alle 0,5
A11	Elintarvikeyrityksiin tehdyissä elintarviketietoja, ravintoarvoa ja markkinointia koskevissa OIVA- valvontatarkastuksissa parhaimman tason saavuttaneet valvontakohteet (%)	94	94	94	yli 80	yli 80
A17	Eläinten hyvinvointikorvauksia saaneiden tilojen osuus kotieläintiloista (%)	61	62	64	kasvaa	kasvaa
A17	Eläinten hyvinvointivaatimukset täyttävien tilojen osuus otantavalvonnassa tarkastetuista tiloista (%)	75	72	73	yli 80	yli 80
A16	Vakavien eläintautien esiintyminen (kpl)					
	— ihmisen pitämät eläimet (kpl)	8	1	71	vähenee	vähenee
	— luonnonvaraiset eläimet (kpl)	66	24	36	vähenee	vähenee
A16	Tautitapausten eteenpäin leviämisen estämisen onnistuminen (kaikki nykyisin vastustettavat eläintaudit) (kpl)	0	0	0	0	0
A16	Karanteenituhoojien takia pysäytettyjen erien lukumäärä (kpl)	0	0	2	vähenee	vähenee
A16	Laatutuhoojien lukumäärä (kpl)	1	1	2	vähenee	vähenee
A16	Karanteenituhoojien esiintymien lukumäärä (kpl)	289	233	219	vähenee	vähenee

Tau- lukko 4 jatkuu	Tunnusluku	To- teuma 2021	To- teuma 2022	To- teuma 2023	Tavoite 2024– 2025	Alustava ta- voite 2026 2029
Tavoite						
A17	Mikrobilääkeresistenssin määrä sioilla ja broilereilla (%)	20	21	25	vähenee	vähenee
A17	<i>Mikrobilääkeresistenssin määrä seuraeläimillä (%) (Seurantaeläinten (koirien) kliinisten näytteiden moniresistenttien bakteerien osuus tutkituista kannoista.)</i>					
	- ESBL-kannat	0,3	0,4	1,5	alle 1,2 % tutkituista	alle 1,2 % tutkituista
	- MRSP-kannat	5,7	6,1	3,9	alle 5 % tutkituista	alle 5 % tutkituista
A17	<i>Mikrobilääkkeiden käyttömäärät</i>					
	—tuotantoeläimille (mikrobilääkkeiden käyttömäärät (mg/PCU) myyntimäärien perusteella (käyttömäärien perusteella osittain 2023 alkaen)	17	15	ei saata- villa	pysyy nykyisellään tai vähe- nee hitaasti	pysyy nykyisellään tai vähe- nee hitaasti
	—seuraeläimille (eläimille myyntiluvallisten tablettien myynti; kg vaikuttavaa ainetta)	922	775	ei saata- villa	vähenee	vähenee
	<i>Ihmisille kriittisen tärkeiden mikrobilääkkeiden käyttömäärät eläimille (mikrobilääkkeiden käyttömäärät (mg/PCU) myyntimäärien perusteella (käyttömäärien perusteella osittain 2023 alkaen)</i>					
	- fluorokinolonit tuotantoeläimille	0,11	0,1	ei saata- villa	pysyy nykyisellään tai vähe- nee hitaasti	pysyy nykyisellään tai vähe- nee hitaasti
	- 3. ja 4.polven kefalosporiinit kaikille eläinlajeille	0,0004	0,0003	ei saata- villa	pysyy entisellään tai vähenee hitaasti	pysyy entisellään tai vähenee hitaasti
A13	<i>Vaatimukset täyttävien siemensektorin kohteiden osuus (%)</i>					
	— säännöllisesti tarkastettavat kohteet (%)	98	98	98,4	yli 95	yli 95
	— kohdennetusti tarkastetut kohteet (%)	90	94	95	yli 85	yli 85
A13	<i>Vaatimukset täyttävien lannoitevalmisteiden osuus kohdennetusti tarkastetuista lannoitenäytteistä (%)</i>	68	72	71	yli 75	yli 75
A13	<i>Vaatimukset täyttävien valvontakohteiden osuus (kasvinsuojeluaineet ja kasvinsuojeluaineiden käyttö) (%)</i>	59	71	51	yli 80	yli 80
A13	<i>Vaatimukset täyttävien rehunäytteiden osuus (%): rehuissa esiintyvien haitallisten ja kiellettyjen aineiden sekä eliöiden esiintyminen suhteessa em. rehuista tehtyihin haitallisten ja kiellettyjen aineiden ja eliöiden analyysiin.</i>	99	99	99	99	99

Taulukko 5. Maaseudun kehittämisen tunnusluvut

Tavoite	Tunnusluku	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022
A31	Maaseutualueella sijaitsevien yritysten toimipaikkojen osuus kaikista toimipaikoista, %	35,7	35,0	35,0	34,6	-
A32	Työllisyysaste yhteensä	68,4	68,3	65,8	68,4	-
	— harvaan asuttu maaseutu	63,9	64,4	63,3	66,3	-
	— ydinmaaseutu	67,6	67,4	66,4	68,8	-
	— kaupunkien läheinen maaseutu	72,3	72,3	70,2	72,6	-
	— kaupungit	68,3	68,2	65,3	68,0	-
A33	Vakituisesti maaseutualueilla asuvien ja kesäasukkaiden osuus väestöstä, %	36,5	36,2	35,7	35,2	34,9
A33	Maaseutualueilla asuvien osuus väestöstä, %	28,7	28,4	28,2	28,0	27,7
A33	Maaseutualueilla yöpyneiden osuus kaikista yöpyneistä, %	32,5	31,9	40,5	39,2	33,7

Taulukko 6. Maaseutuohjelman toteutuma vuosina 2007–2023 sekä tavoite vuoteen 2025

Tavoite	Tunnusluku	Toteuma 2007–2013	Toteuma 2014–2023	Tavoite 2014–2025
A15	Maatalouden tuettujen investointien määrä, kpl	1 771	7 042	9 000
A15	Aloitustukea saaneet uudet viljelijät, kpl	2 942	2 103	2 700
A31	Tuetut yritykset, kpl	10 599	6 657	7 850
A32	Luodut uudet työpaikat	7 948	11 400	7 000
A31	Koulutuksiin osallistuneet, hlöä	39 456	60 000	44 700

2.2 Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet

Ruokavirastolle asetetaan edellä kohdassa 1.2. todettujen toiminnallisten tuloksellisuuden tavoitteiden perusteella seuraavat tavoitteet:

B1. Toimintamme on vastuullista, ennakoivaa ja asiakaslähtöistä

Ruokaviraston palvelulupaus

- Ruokaviraston toimintaa suunnitellaan ja kehitetään yhdessä asiakkaiden ja kumppanien kanssa muun muassa palvelumuotoilun menetelmiä hyödyntäen. Asiakkaat ja kumppanit otetaan mukaan esimerkiksi strategia-prosessiin, valvonnan yleiseen suunnitteluun, toiminnan tulosten tarkasteluun ja keskeisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin.
- Ruokavirasto yhtenäistää ja yhteensovittaa ruokaketjun valvontaa ja huolehtii valvontaketjun ammattitaidosta.
- Vuoden 2024 viljelijätuet on maksettu 30.6.2025 mennessä. Joulukuun 2025 loppuun mennessä on maksettu 60 prosenttia tukivuoden tuista. Vuoden 2025 tukihaku avautuu toukokuussa. Maksajaviranomaisen tehtävät hoidetaan oikein ja ajallaan.
- Maaseuturahaston yritysrahoituksen ja kehittämishankkeiden sekä rakennetukien hallinnointijärjestelmän toiminnot ovat asiakkaiden ja hallinnon käytettävissä. Toimijat saavat tarvitsemansa luotettavan ja ajantasaisen seurantatiedon kohtuullisessa ajassa.
- Ruokavirasto tuottaa riittävästi eläintautien ja kasvintuhoojien diagnostiikkapalveluja ja keskeisistä laboratoriotutkimuksista 85 % on suoritettu tavoiteajassa.

B11. Johtamisemme on tavoitteellista, yhtenäistä, sitoutunutta ja vuorovaikutteista

Ruokaviraston johtamisessa keskitytään hallitusohjelman ja hallinnonalan strategian tavoitteisiin pohjautuvan viraston strategian toteuttamiseen strategisille päämäärille laadittujen kehittämissuunnitelmien pohjalta. Virastotason toiminnan suunnittelun selkeyttä, pitkäjänteisyyttä ja ennakkointia vahvistetaan yhtenäistämällä ja tiivistämällä johtamisjärjestelmää.

B12. Viestintämme on suunnitelmallista ja vaikuttavaa

Ruokavirasto viestii avoimesti ja vaikuttavasti sekä suunnittelee viestintää tavoitteellisesti. Virasto valitsee viestinnän kanavat ja tarjoaa oikeaa ja luotettavaa tietoa eri kohderyhmien tarpeisiin sekä tekee viestintäyhteistyötä MMM:n, muiden viranomaisten ja sidosryhmien kanssa. Muutostilanteissa huomiota kiinnitetään työyhteisöviestintään.

B13. Kansainvälinen ja EU-vaikuttamisemme on ennakoivaa ja aktiivista

Ruokavirasto osallistuu alansa kansainväliseen yhteistyöhön ja panostaa siinä niihin asioihin, jotka ovat Suomelle tärkeitä, joiden merkitys kasvaa ja jotka ovat Ruokaviraston kannalta merkityksellisiä. Ruokavirasto osallistuu EU-vaikuttamiseen tuoden siihen erityisesti toimeenpanon näkökulman.

Ruokavirasto vaikuttaa EU:n One Health-verkostossa ja osallistuu muutoinkin yhteisen terveyden vahvistamiseen EU-tasolla.

B2. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintamme tukee ennakoivasti hallinnon vaikuttavuutta ja elinkeinojen kilpailukykyä

Ruokaviraston yhteiskunnalliseen tehtävään ja vaikuttavuuteen liittyvää tutkimus- ja infrayhteistyötä ylläpidetään ja kehitetään kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa viraston strategisten tavoitteiden mukaisilla alueilla. Tutkimus- ja kehittämisrahoitusta hyödynnetään viraston T&K kyvykkyyden lisäämiseen ja TKI-toimintaan liittyvän tutkimuksen vahvistamiseen. Toteutetaan Tulanet-laitosten postdoc-politiikkaa ja -ohjelmaa vuosina 2025–2028.

Ruokavirasto on sitoutunut noudattamaan avoimen tiedon ja tieteen periaatteita ja tutkimustyössä noudatetaan Ruokaviraston tutkimusohjelmaa vuosille 2025–2028. Tutkimusohjelman päivitystyössä huomioidaan em. periaatteet. Hyödynnetään EU:n tutkimus- ja kehittämisrahoitusta toiminnan vahvistamiseksi. Toteutetaan EU-rahoitteisia tutkimus- ja kumppanuusohjelmia.

B3. Digitaaliset ratkaisumme ja tietovarantomme ovat turvallisia, hyvin käytettäviä, yhteentoimivia ja niitä hyödynnetään laajasti

Ruokaviraston kriittiset tehtävät ovat riippuvaisia tietojärjestelmien toimivuudesta ja digitalisaation edistämisestä. Digitalisaatiolla tuetaan erityisesti priorisoituja substanssitehtäviä. Yleisesti toimintojen digitalisoinnin lähtökohtana on tuottaa velvoittavien säädösten ja julkishallinnon linjausten mukaiset, helppokäyttöiset, asiakaslähtöiset ja nykyaikaista teknologiaa tietoturvallisesti hyödyntävät järjestelmät ja rajapinnat kustannustehokkaasti ja niin, että ruokajärjestelmän tietopääoma on sisällöllisesti ja laadullisesti hallittua sekä helposti hyödynnettävissä.

Osana tulohausprosessia ja kokonaisriskienhallintaa ylläpidetään säännöllistä vuoropuhelua digitaalisten ratkaisujen nykytilasta, kehittämistarpeista ja –vaihtoehdoista, hankkeiden rahoituksesta sekä riskienhallinnasta. Poikkihallinnolliset tarpeet ja yhteistyömahdollisuudet huomioidaan systemaattisesti digitaalisia ratkaisuja hankittaessa, uudistettaessa tai kehitettäessä. Ruokavirasto valmistautuu osaltaan digitalisaatioon ja tiedonhallintaan liittyvien kansallisten ja EU-säädösten toimeenpanoon yhteistyössä ministeriön kanssa. Ruokavirasto huomioi palveluita kehittäessään MMM:n ja Ruokaviraston strategiset tavoitteet sekä *Suomen digitaalinen kompassi* -periaatepäätöksen edellyttämät toimenpiteet.

Virasto parantaa vaikuttavuuttaan tuottamalla tietoa ja hyödyntämällä viraston tuottamaa tietoa ja asiantuntijuutta avoimuutta edistävin käytäntein yhteistyössä kumppanien ja sidosryhmien kanssa. Tietovarantoja avataan suunnitelmallisesti yhteiskunnan käyttöön tietosuoja-vaatimukset ja kriittisten toimintojen haavoittuvuudet huomioiden. Tiedolla johtamisessa keskitytään tiedon laatuun ja elinkaaren hallintaan sekä tiedon hyödyntämiseen johtamisessa ja muussa toiminnassa.

B4. Varaudumme häiriötilanteisiin hyvällä riskien hallinnalla sekä vahvistamalla selviytymis- ja palautumiskykyä

Ruokavirasto huolehtii toimintakyvystään ja infrastruktuurista ja varmistaa häiriötilanteisiin varautumista, kriisivalmiutta ja kriisinsietokykyä sekä tieto- ja kyberturvallisuutta. Hybridiuhkiin ja disinformaatiovaikuttamiseen varaudutaan. Virastossa

käytössä olevia ennakkoinnin ja kokonaisriskienhallinnan toimintatapoja, dokumentaatiota ja raportointia kehitetään sertifiointi- ja laatujärjestelmiin perustuen varmistamaan riskienhallinnan yhtenäisyys ja koordinaatio virastossa, toimialalla ja valvontaviranomaisketjussa. Yhteistyötä kokonaisturvallisuuden muiden toimijoiden kanssa tehostetaan. Tavoitteena on häiriötilanteissakin toimiva turvallinen ruokajärjestelmä, kasvinterveyden ja eläinten terveyden ja hyvinvoinnin säilyminen sekä hyvä häiriötilanteiden sieto ja toipumiskyky.

Näitä tavoitteita sovelletaan myös vuosina 2026–2029, ellei muusta päätetä.

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiden (B1-B4) toteuttamista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulut on kuvattu liitteessä 1. Toiminnallista tuloksellisuutta koskevat keskeiset tunnusluvut on esitetty taulukossa 7. Toiminnalliseen tehokkuuteen sekä tuotoksiin ja niiden kehitykseen liittyvät tunnusluvut on esitetty taulukossa 8. Sähköisen tukihauksen kehitykseen, laadunhallintaan ja viestintään liittyvät tunnusluvut sekä palvelusopimusten ja ulkopuolisen hankerahoituksen toteuma on esitetty taulukossa 9. Maksullista toimintaa koskevat keskeiset tunnusluvut, tavoitteet ja niiden arvioitu kehitys sekä henkilötyövuodet on kuvattu liitteessä 2.

Taulukko 7. Päätoimintojen kustannukset, tuotot ja henkilötyövuodet.

	Toteuma 2023			Arvio 2024			Tavoite 2025		
	Kust. 1 000 €	Tuotot 1 000 €	Htv	Kust. 1 000 €	Tuotot 1 000 €	Htv	Kust. 1 000 €	Tuotot 1 000 €	Htv
Maatalous	21 746	1 344	159	20 340	688	150	22 679	1 573	147
Maaseudun kehittäminen	10 026	3 261	82	10 579	5 193	76	10 456	3 817	76
Metsätalous	584	51	7	521	9	6	609	60	6
Elinkeinokala-, riista- ja porotalous	748	39	9	782	250	9	780	46	8
Elintarviketurvallisuus, josta	38 255	16 292	366	37 287	15 292	373	39 895	19 069	338
—valvonta	27 537	15 389	254	27 443	14 903	254	28 718	18 013	235
—laboratoriopalvelut ja riskinarviointi	10 718	903	112	9 844	389	119	11 177	1 056	103
Eläinten terveys ja hyvinvointi, josta	28 426	7 374	237	26 890	3 845	240	29 645	8 631	219
—valvonta	14 205	6 331	103	13 890	2 714	100	14 814	7 410	95
—laboratoriopalvelut ja riskinarviointi	14 221	1 043	134	13 000	1 131	140	14 831	1 221	124
Kasvintuotanto ja kasvinterveys, josta	11 640	4 020	119	10 800	3 798	121	12 139	4 705	109
—valvonta	7 598	2 689	74	7 275	2 584	76	7 924	3 148	68
—laboratoriopalvelut ja riskinarviointi	4 042	1 330	44	3 525	1 214	45	4 215	1 557	41
Tutkimustoiminta	1 944	830	19	1 227	626	9	2 027	971	18
Ulkoiset IT-palvelut ¹⁾	3 181	3 258	31	2 666	2 666	35	3 317	3 317	29
Yhteensä ²⁾	116 550	36 469	1 029	111 092	32 053	1 019	121 548	42 686	950

¹⁾ Taulukossa ei ole huomioitu ulkoisten IT-palveluiden siirtymistä erityislakien mukaan hinnoiteltavaksi toiminnaksi maksulliseen toimintaan vuodesta 2025.

²⁾ Ei sisällä elintarvikemarkkinavaltuutetun toimistoa.

Taulukko 8. Toiminnalliseen tehokkuuteen sekä tuotoksiin ja niiden kehitykseen liittyvät tunnusluvut

Tunnusluku	To- teuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Tavoite (arvio) 2026	Tavoite (arvio) 2027	Tavoite (arvio) 2028	Tavoite (arvio) 2029
Kokonaistuottavuus (taloudellisuusindeksi)	101,9	102	102,5	103	103,5	104	104,5
Työn tuottavuus (tuottavuusindeksi)	106	102	102,5	103	103,5	104	104,5
Maatalous (htv)	159	150	147	147	147	147	147
Tukijärjestelmän suunnittelu, ohjaus ja seuranta (htv)	113	110	108	108	108	108	108
Tukien valvonta ja tarkastus (htv)	46	40	39	39	39	39	39
Maaseudun kehittäminen (htv)	68	67	67	67	67	67	67
Tukijärjestelmän suunnittelu, ohjaus ja seuranta (htv)	59	56	55	55	55	55	55
Tukien valvonta ja tarkastus (htv)	9	11	12	12	12	12	12
Maaseutuverkostoyhteistyö (htv)	14	9	9	9	9	9	9
Metsätalous (htv)	7	6	6	6	6	6	6
Tukijärjestelmän suunnittelu, ohjaus ja seuranta (htv)	2	2	3	3	3	3	3
Tukien valvonta ja tarkastus (htv)	5	4	3	3	3	3	3
Elinkeinokala-, riista- ja porotalous (htv)	9	9	8	8	8	8	8
Tukijärjestelmän suunnittelu, ohjaus ja seuranta (htv)	5	7	6	6	6	6	6
Tukien valvonta ja tarkastus (htv)	4	2	2	2	2	2	2
Elintarviketurvallisuus							
Laboratoriotutkimukset (kpl)	159 474	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Suunnittelu, ohjaus ja asiantuntijatyö (htv)	90	75	70	70	70	70	70
<i>Valvonnan toimenpiteet (kpl)</i>	3 356	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300
- Rehualan toimijoiden valvonta	1 367	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400
- Luonnonmukainen tuotanto	1 989	1 900	1 900	1 900	1 900	1 900	1 900
Lihantarkastus (1 000 kg)	385 072	323 042	380 000	380 000	380 000	380 000	380 000

Taulukko 8 jatkuu Tunnusluku	To- teuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Tavoite (arvio) 2026	Tavoite (arvio) 2027	Tavoite (arvio) 2028	Tavoite (arvio) 2029
Eläinten terveys ja hyvinvointi							
Laboratoriotutkimukset (kpl)	202 876	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Suunnittelu, ohjaus ja asiantuntijatyö (htv)	57	56	50	50	50	50	50
<i>Valvonnan toimenpiteet</i>	3 011	1 350	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
- Eläinlääkinnällinen rajatarkastus (lkm)	3 011	1 350	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
Kasvintuotannon edellytykset ja kasvinterveys							
Laboratoriotutkimukset (kpl)	57 425	55 000	51 200	51 200	51 200	51 200	51 200
Suunnittelu, ohjaus ja asiantuntijatyö (htv)	42	47	42	42	42	42	42
<i>Valvonnan toimenpiteet (kpl)</i>	18 717	17 890	17 980	17 980	17 980	17 980	17 980
- Lannoitevalmisteet	336	300	300	300	300	300	300
- Siementuotanto	16 269	15 800	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000
- Kasvinterveys, metsänviljelyaineiston taimi- tarhat ja varastot sekä Venäjän tuontipuu	2 112	1790	1 680	1 680	1 680	1 680	1 700
Tieteellinen tutkimus							
Tieteelliset referoidut julkaisut (kpl)	51	43	40	50	60	60	60
Muut tieteelliset julkaisut (kpl)	1	2	2	2	5	5	5
Muut julkaisut (kpl)	38	22	20	20	25	25	25
Avoimesti saatavilla olevien (OA) julkaisujen osuus (%)	89	85	85	85	85	85	85
Ulkoiset IT-palvelut (htv)	31	35	29	29	29	29	29

Taulukko 9. Sähköisen tukihauksen kehitykseen, laadunhallintaan ja viestintään liittyvät tunnusluvut sekä palvelusopimusten ja ulkopuolisen hankerahoituksen toteuma

Tunnusluku	To- teuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Tavoite (arvio) 2026	Tavoite (arvio) 2027	Tavoite (arvio) 2028	Tavoite (arvio) 2029
Maatalous ja maaseudun kehittäminen							
Sähköinen tukihakuprosentti							
- Pinta-alaperusteiset tuet	100	100	100	100	100	100	100
- Yritys-, hanke- ja rakennetuet	100	100	100	100	100	100	100
Yritys-, hanke- ja rakennetukivarojen sidonnat ja maksut							
<i>CAP-ohjelmakausi 2023-2027</i>							
- Sidontaprosentti ¹⁾	13	30	60	80	100		
- Maksuprosentti sidonnoista	3	26	40	60	80	90	
<i>Ohjelmakausi 2014-2020</i>							
- Sidontaprosentti							
- Maksuprosentti sidonnoista	97	97					
- Maksuprosentti rahoitussuunnitelmasta	83	91					
<i>Siirtymäkausi (2021-2022)</i>							
- Sidontaprosentti							
- Maksuprosentti sidonnoista	63	81	100				
- Maksuprosentti rahoitussuunnitelmasta	60	80	100				
<i>Elpymisväline</i>							
-Sidontaprosentti							
-Maksuprosentti sidonnoista	55	70	100				
Laadunhallinta ja sen kehitys							
Asiakkaiden palvelukokemus	3,14	3,38	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Palvelusopimusten toteuma (%) ²⁾	118	100	100	100	100	100	100
Sähköisten palveluiden häiriöttömyys, % ³⁾						-	-
- Ruokavirasto.fi	99,9	100	98	98	98	98	98
- Eläinrekisteri	99,9	99,9	98	98	98	98	98
- Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteri	99,9	99,9	98	98	98	98	98
- Oiva	100	100	98	98	98	98	98
- Ilppa	100	99,7	98	98	98	98	98
- Vipu	100	99,9	98	98	98	98	98
- Hyrrä	99,2	99,6	98	98	98	98	98
- Touko	99,8	99,9	98	98	98	98	98

¹⁾ CAP-suunnitelman rahoituspäätösten teko päättyi vuonna 2027

²⁾ Ulkoisten asiakasvirastojen palvelusopimuksissa suunniteltu Ruokaviraston tuottaman htv-määrä verrattuna toteumaan

³⁾ Tarkoitetaan taulukossa lueteltujen sähköisten palveluiden todellista, teknistä käytössä oloaika suhteessa tavoiteltuun 24/7 käytössä oloikaan (%). Tekniseen käytössä oloikaan ei sisälly joka yö tapahtuvaa järjestelmien uudelleen käynnistyksistä aiheutuva katkoaika. Teknistä tukea tarjotaan normaalin työajan puitteissa

Taulukko 9 jatkuu Tunnusluku	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Tavoite (arvio) 2026	Tavoite (arvio) 2027	Tavoite (arvio) 2028	Tavoite (arvio) 2029
Hankehakemukset							
Yhteisrahoitteiset/ulkopuolisen rahoituksen tutkimus- ja kehittämishankehakemukset (kpl)	31	27	27	34	40	40	40
- joista hyväksytyt rahoituspäätökset (lkm)	25	10	15	20	30	30	30
- joista hyväksytyt EU-rahoitetut kansainväliset hankkeet (lkm)	6	5	9	11	15	15	15
EU:lta saatavan rahoituksen määrä (milj. euroa)	0,4	0,6	1,0	1,4	1,4	1,4	1,4

Viestintään liittyviä tunnuslukuja							
Ruokavirasto.fi-sivusto							
- Sivustolla kävijä saa tarvitsemansa tiedon kokonaan tai osittain ⁴⁾	65	68	69	69	69	69	69
PR Barometer -viestintätutkimus (5)							
- Median yleinen tyytyväisyys yhteistyöhön (1-10)	8,06		8,1		8,2		8,2
- Organisaation maine (1–10)	8,34		8,3		8,3		8,3
- Luotettavuus (1–10)	8,84		8,84		8,84		8,84

⁴⁾ Prosenttiosuus niistä kävijöistä, jotka ovat vastanneet sisältösivuilla olevaan kysymykseen.

⁵⁾ PR Barometer on Taloustutkimus Oy:n toteuttama tutkimus järjestöjen ja julkishallinnon organisaatioiden viestinnästä. Tutkimus selvittää toimittajien käsityksiä yksittäisten organisaatioiden maineesta ja menettelytavoista mediasuhteiden hoitamisessa.

2.3 Voimavarojen hallinnan tavoitteet

Ruokavirastolle asetetaan edellä kohdassa 1.3 todettujen voimavarojen hallintaa koskevien tavoitteiden perusteella seuraavat tavoitteet.

C1. Henkilöstömme on hyvinvoivaa, asiantuntevaa ja uudistumiskykyistä. Henkilöstösuunnittelu on toimintaa tukevaa, ennakoivaa ja pitkäjänteistä

Viraston tavoitteena on hyvinvoiva, asiantunteva ja uudistumiskykyinen henkilöstö. Toimintakulttuurin perusajatuksena on yhdessä tekeminen, joka muodostuu hyvästä yhteistyöstä, yhdenvertaisuudesta sekä keskinäisestä arvostuksesta. Virasto ennakoii toimintansa suunnittelussa ja kehittämisessä pitkän aikavälin henkilöstöön liittyviä trendejä ja hiljaisia signaaleja taloudelliset reunaehdot huomioiden.

Resurssimme ovat riittävät ja oikein kohdennetut:

C2. Tehtävät ja toiminta on mitoitettu rahoituksen mukaan

Ruokavirasto ennakoii ja suunnittelee kehyskauden toimintaa priorisoiden tehtävät sekä mukauttaen ja karsien toimintaa. Virasto huomioi uudet EU- ja muut tehtävät toimintansa suunnittelussa sisäisen budjetoinnin osana. Suunnittelussa huomioidaan eläköityminen ja ulkoinen vaihtuvuus, rahoituskehikset sekä mahdollisuudet toiminnan tehostamiseen ja ulkopuolisen rahoituksen lisäämiseen esimerkiksi tietojärjestelmien ylläpidon rahoituksessa.

Ruokavirasto jatkaa maksullisen toiminnan hanketta varmistaakseen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuden ja yhtenäistääkseen suoritteita ja hinnoittelua.

C3. EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty

Maksajavirastotoiminnalla pyritään hyödyntämään täysimääräisesti EU:n myöntämät viljelijä- ja maaseudun kehittämistuet sekä markkinatuet. EU-rahoituksen osuutta tutkimus- ja kehittämistoiminnassa kasvatetaan. Selvitetään uusien rahoituslähteiden mahdollisuuksia ja hyödynnetään Horisontti Eurooppa -rahoitusta vuosina 2025–2027. Tutkimuksen rahoitushakuun liittyvät tavoitteet on esitetty taulukossa 9.

C4. Toimitilahallinta ja toimipaikkaverkko sekä hankintatoimi ovat tehokkaita ja tukevat kestävyyttä

Ruokavirasto kehittää ja sopeuttaa toimitilahallintaansa ja toimipaikkaverkostoaan pitkäjänteisesti huomioiden valtiokonsernin yhteiset strategiset tavoitteet mm. yhteisten toimitilojen osalta, Orpon hallitusohjelman tuottavuusohjelman tavoitteet sekä työntekemisen tapojen muuttuminen paikkaan ja aikaan sitomattoman työkentelyn lisääntyneenä. Ruokavirasto on tiiviissä yhteistyössä muiden virastojen kanssa tilojen yhteiskäyttöisyyden ja muun valtiokonsernin tilahallinnon kehittämisen näkökulmasta. Toimitilatehokkuuden tunnusluku on taulukossa 10.

Viraston hankintatoimintaa kehitetään kansalliseen hankintastrategiaan perustuvien virastotason linjausten mukaisesti. Linjauksissa huomioidaan erityisesti hankintojen vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet.

C5. Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista

Ruokaviraston organisaatiota tarkastetaan saatujen kokemusten pohjalta uusien kehyskauden resurssien edellyttämien tuotannollisten tehostamistoimien mahdollistamiseksi. Hallinnon rakenteita ja prosesseja kehitetään lean-periaatteiden mukaisesti ja johtamisjärjestelmää madalletaan ja tehostetaan.

Ruokavirasto varmistaa viraston toimialueen tehtävien asianmukaisen ja tehokkaan hoitamisen koko viranomaisketjussa ml. riittävät osaavat resurssit sekä toiminnan ohjauksen ja koordinoinnin taso.

Virasto osallistuu valtion aluehallinnon uudistuksen valmisteluun, varautuu uusien elinvoimakeskusten toiminnan käynnistymiseen ja luo edellytykset ottaa vastaan ja organisoida aluehallintovirastoilta vuoden 2026 alussa siirtyvät tehtävät ja resurssit. Huomioidaan erityisesti tietojärjestelmiin kohdistuvat muutostyöt.

Voimavarojen hallintaan liittyvien tavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulutus ovat liitteessä 1. Voimavarojen hallintaa koskevat keskeiset tunnusluvut ja niiden ennakoitu kehitys on esitetty taulukossa 10. Ruokaviraston rahoituslaskelma sekä tuotto- ja kululaskelma on esitetty liitteessä 2.

Näitä tavoitteita sovelletaan myös vuosina 2026–2029, ellei muusta päätetä.

Taulukko 10. Henkilöstön rakennetta, hyvinvointia ja osaamista sekä toimitilatehokkuutta koskevat tunnusluvut (toteuma, tavoite ja arvio kehityssuunnasta)

	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029
Henkilöstön rakenne							
Henkilöstömäärä, henkilötyövuotta ⁽¹⁾ , josta	1027	980	950	930	925	925	925
- toimintamomentilta palkatut	1025	980	950	930	925	925	925
Muilta TA-momenteilta palkattu	1,9	0	0	0	0	0	0
Henkilöstömäärä, naiset / miehet (%)	70/30	70/30	70/30	70/30	70/30	70/30	70/30
Osa-aikaisen henkilöstön osuus (%) ⁽²⁾	5,3	5,2	7	7	7	7	7
Hyvinvointi ja osaaminen							
Sairauspoissaolot, tpv/htv	9,8	10	8	7	7	7	7
Terveyspäiväprosentti ⁽³⁾	95,9	96	96	96	96	96	96
Henkilökierrossa olleiden määrä, osuus henkilöstöstä (%) ⁽⁴⁾	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Strateginen henkilöstösuunnitelma (itsearviointi asteikolla 1-5) ⁽⁵⁾	1	1	3	4	5	5	5
Muut							
Toimitilatehokkuus, toimisto	15	15	15	15	15	15	15

1) Teknisen avun suunnitellut htv:t vuosina 2024–2029: vuonna 2024 arvio 50 htv, vuonna 2025 tavoite 57 htv, vuonna 2026 alustava tavoite 42 htv, vuonna 2027 alustava tavoite 40 htv, vuonna 2028 alustava tavoite 40 htv ja vuonna 2029 alustava tavoite 19 htv. Elintarvikemarkkinavaltuutetun toimisto ja AVI siirto eivät sisälly taulukkoon.

- 2) Osuudet aktiivisista sopimuksista
- 3) Laskenta: Mittari on niiden työpäivien % -osuus kokonaistyöpäivämäärästä, jotka eivät ole sairauspäiviä. Mittari on: 100,0 % - (sairauspäivien lkm: kaikkien työpäivien lkm)
- 4) Henkilökiertoon osallistuneiden määrästä ei ole tietoja saatavissa, mutta tavoitteen toteumaa arvioidaan sanallisesti tilinpäätöksessä.
- 5) Arviointiskaala: 5 = strateginen henkilöstösuunnittelu on virastossa säännöllistä ja ajantasaista sekä osa johtamisprosesseja toimien johdon käytännön työkaluna toiminnan suunnittelussa; 4 = strateginen henkilöstösuunnittelu on virastossa säännöllistä ja ajantasaista; 3 = viraston henkilöstösuunnittelu on strategista; 2 = virastolla on henkilöstösuunnitelmaa; 1 = virastolla ei ole henkilöstösuunnitelmaa.
- 6) Toteuma 2023 perustuu Senaatin HTH-järjestelmän tietoon toimistotiloista.

3. SEURANTA JA RAPORTOINTI

Ruokavirasto toimittaa ministeriölle vuoden 2025 tulostavoitteiden toteutumista koskevan väliraportin 31.8.2025 mennessä. Merkittävien poikkeamien osalta Ruokaviraston tulee olla yhteydessä ministeriöön mahdollisimman pikaisesti. Tulostavoitteiden lopullinen toteuma raportoidaan osana tilinpäätöstä.

Tulostavoitteiden toteuman arvioinnissa käytetään valtion tulostietojärjestelmän (Netra) arvosana-asteikkoa: 1 = Tavoitteesta on luovuttu, 2 = Tavoite ei ole toteutunut, 3 = Tavoite on toteutunut osittain, 4 = Tavoite on saavutettu, 5 = Tavoite on ylitetty. Asteikko on Valtiokonttorin suosituksen mukainen.

Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus toimitetaan ministeriöön 28.2.2026 mennessä täydennettynä mahdollisilla tulosohjauksessa mainituilla lisätiedoilla.

Ruokaviraston perustehtäviin vaikuttavien toimintaympäristön muutosten kuvaus (liite 2) sekä tulostavoitteet, niihin liittyvät toimenpiteet, tunnusluvut ja laskelmat päivitetään vuosittain.

Helsingissä 14. päivänä tammikuuta 2025

Kansliapäällikkö Pekka Pesonen
Maa- ja metsätalousministeriön puolesta

Pääjohtaja Leena Räsänen
Ruokaviraston puolesta

LIITE 1: Tulostavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet, niiden aikataulus sekä tunnusluvut ja laskelmat
Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteutumista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulus:

Tavoitteet	Toimenpide	2025	2026	2027	2028	2029
A1-A3	1. Ruokavirasto huolehtii uuden lainsäädännön toimeenpanosta, ohjeistamisesta, kouluttamisesta ja viestinnästä.					
A17	1.1 Virasto ohjaa ja seuraa uuden eläinten hyvinvointilainsäädännön toimeenpanoa ja sen vaikutuksia eläinten hyvinvointiin ja suomalaiseen ruokavientiin. (HO)	x	x			
A16, A17	1.2 Virasto osallistuu turkisanalan laatu järjestelmien kehittämiseen toimialan kanssa (HO)	x	x			
A2	1.3 Ruokavirasto kehittää yhteisen kalastuspolitiikan mukaisia soveltamislinjauksia seuraamusten vaikuttavuuden ja toimijoiden yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi.	x				
A1-A3	1.4 Ruokavirasto selvittää mahdollisuuksia vähentää päällekkäistä valvontaa maataloilla ja elintarviketeollisuudessa. (HO)	x				
A1-A3, C4	2. Ruokavirasto osallistuu kansainvälisten ja kansallisten kestävä kehityksen strategioiden, lainsäädännön ja ilmastosuunnitelmien suunnitteluun ja toimeenpanoon					
A24- A27	2.1 Ruokavirasto osallistuu EU:n metsäkatoasetuksen toimeenpanoon: Metsäkatoasetuksen toimeenpano ja sitä koskevan kansallisen lainsäädännön valmistelu, siirtymävaiheen neuvonta ja viestintä sekä toimivaltaisen viranomaisen tehtävien hoito siirtymävaiheen aikana. Metsäkatoasetuksen mukaisiin tehtäviin valmistautuminen.	x	x			
A24-27	2.2 Ruokavirasto osallistuu erikseen sovittavalla tavalla maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MISU) ja keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman (KAISU) maataloutta koskevien toimien täytäntöönpanoon. Neuvonnalla edistetään viljelijöiden osaamista maatalouden ilmastotoimien ja maaperän hoidon edistämiseksi siltä osin kuin CAP-toimenpiteet ovat yhteneväiset KAISUn ja MISUn kanssa.	x	x	x		
A24-27	2.3 Osallistutaan asiantuntijoina, tuotetaan ja kootaan yhteen ajantasaista tietoa hyöty- ja vaikuttavuusperusteisten rahoitusmallien toimeenpanon mahdollistamiseksi MMMn hallinnonalalla	x	x			
A24, A26	2.4 Ruokavirasto osallistuu ennallistamisasetuksen toimeenpanoon ja kansalliseen ennallistamissuunnitelmaan tarvittavien selvitysten ja vaikutusarvioiden laadintaan.	x	x			
A11, A14	3. Elintarvikeketjun rikollisuuden torjunta ja etäkaupan valvonta					
A11, A14	3.1 Ruokavirasto parantaa elintarvikeketjun rikollisuuden torjunnan ja etämyynnin valvonnan järjestämistä valtakunnallisesti sekä jatkaa yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa.	x				

A11, A13, A15-A17, B1, B2, B4, B13	4. Ruokavirasto on aktiivinen ennakoivan riskinarvioinnin, varautumisen ja seurantaohjelmien kehittämisen sekä eläintautien ja kasvintuhoojien, elintarvikkeiden ja rehujen erityistilanteiden hallinnassa sekä One Health -yhteistyössä					
A11, A13, A15-A17, B1, B2, B4	4.1 Virasto ennakoi ja varautuu tuleviin häiriö- ja vaaratilanteisiin ylläpitämällä ja kehittämällä asiantuntemusta/osaamista, valmiussuunnitelmia ja laboratoriovalmiuksia.	x				
A16, B1, B4	4.2 Eläintauteja, kuten afrikkalaista sikaruttoa ja lintuinfluenssaa, torjutaan aktiivisesti koko ketjussa, ml. sivutuote- ja rehuvalvonta. Lisäksi virasto toteuttaa yleisen tautitietoisuuden edistämiseksi kustannustehokasta tiedotusta eläintaudeista ja niihin varautumisesta huomioiden erityisesti matkustajaliikenteen. (HO)	x	x			
A16, B1, B4	4.3 MMM:lle toimitetaan tieto haettujen eläintautilain mukaisten korvausten määrästä viivytyksettä tai viimeisten kuukauden kuluessa siitä, kun korvauksesta on saatu riittävät tiedot. Jos hakemusten määrä on poikkeuksellisen suuri, tieto toimitetaan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun korvauksesta on saatu riittävät tiedot. Ruokavirasto tekee päätökset eläintautilain nojalla maksettavia korvauksia koskevista toimijoiden hakemuksista kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tekoon riittävien tietojen saamisesta, ellei määrärahojen riittävyydestä muuta johdu.	x				
A16, A17	4.4 Turvataan hintatuetun tuotantoeläimien ruumiinavaustoiminnan ja eläintautitutkimusten jatkuvuus, sekä kyseisen toiminnan avulla tapahtuva passiivinen eläintautien ja antibioottiresistenssin seuranta. Etsitään aktiivisesti tapoja, miten kansalaiset ja toimijat voivat toimittaa sujuvasti ja kohtuullisin kustannuksin eläinlajikohtaisia tai pienikokoisia eläimiä kokonaisina Ruokavirastoon tutkittaviksi sairauden ja kuolinsyyntä varalta.	x				
A16	4.5 Ruokaviraston laboratorio tehostaa molekyylibiologista (mm. PCR) analytiikkaa organisoidulla ja yhtenäistämällä toimintaa kaikkia sektoreita palvelevaksi resurssitehokkaaksi kokonaisuudeksi.	x				
A16	4.6 Virasto tehostaa salmonellavalvonnan ohjausta, tutkimusta ja laboratoriotyötä sekä jatkaa salmonellaerivapauden ylläpitämistä. Lisäksi virasto selvittää salmonellan tartuntalähteitä ja torjuntakeinoja salmonellatilanteen heikentymisen estämiseksi sekä varautuu salmonellarahaston käyttöönottoon. (HO)	x	x			
A17	4.7 Virasto edistää antibioottien vähäistä käyttöä jatkamalla mikrobilääkeresistenssin torjunnan kansallisen toimintaohjelman (AMR-NAP) kehittämistä ja toimeenpanoa, kehittämällä mikrobilääkkeiden eläinlajikohtaisen käyttötiedon keruuta ja avustamalla ministeriötä tarvittaessa kansainvälisessä (ml. EU) mikrobilääkeresistenssin torjuntatyössä.	x				
A16, A25	4.8 Kasvintuhoojia torjutaan aktiivisesti. (HO)	x	x			
A11, A13, B13	4.9 OneHealth -yhteistyön käynnistymiseen liittyvän <i>One Health Strengthening Europe</i> -projektiin osallistuminen.	x	x			

A1-A3	5. Ruokavirasto edistää ruokasektorin toimintaa sekä vientiä ja kansainvälistä kauppaa (HO)					
A12	5.1 Virasto osallistuu uuden ruokasektorin kasvuohjelman (ml. vienti) laatimiseen sekä parantaa yritysten vientiosaamista ja -mahdollisuuksia neuvonnan, markkinoillepääsytelysten, vientivalvonnan ja muiden toimenpiteiden avulla uusien vientimarkkinoiden avaamiseksi ja nykyisten säilyttämiseksi.	x	x			
A1-A3	5.2 Ruokavirasto osallistuu Venäjälle asetettujen pakotteiden aiheuttamien vaikutusten hallintaan.	x				
A1-A3, B1	6. Ruokavirasto varmistaa ohjelmakauden 2014–2022 ja EU:n elpymisvarojen täysimääräisen toimeenpanon sekä CAP-suunnitelman 2023–2027 toimeenpanon					
A3	6.1 Ruokavirasto varmistaa laadukkaalla ja ajantasaisella rahoituksen ja valtuuden käytön seurannalla maaseutuohjelman ja CAP-suunnitelman täysimääräisen toteutumisen.	x				
A3, B3	6.2 Ruokavirasto varmistaa, että tietojärjestelmien tekniset mahdollisuudet ja sisältö täyttävät EU:n ja kansallisesti sovitut vaatimukset maaseutuohjelman ja CAP-suunnitelman hallinnoinnin, seurannan, raportoinnin ja valvonnan osalta.	x				
A1-A3	6.3 Virasto huolehtii maksajavirastovelvoitteiden laadukkaasta hoitamisesta ja sisäisestä sitouttamisesta ja koordinaatiosta tähän liittyen.	x				
A1-A3	6.4 Ruokavirasto toteuttaa Suomen CAP-suunnitelman 2023–2027 varainhoitovuoden 2024 tuloksellisuuskertomuksen laatimisen ohjeiden mukaisesti (ml. laatu) ja toimittaa vaatimusten mukaisesti laaditun kertomuksen komissiolle määräajassa.	x				
A33	6.5 Ruokaviraston tekemän selvityksen pohjalta arvioidaan mahdolliset jatkotoimenpiteet saamenkielisentukihaun rakentamiseksi Hyrrään	x				
A1-A3	6.6 Ruokavirasto ja MMM selvittävät yhteistyössä seuraavan rahoituskauden toimeenpanon rahoitusmahdollisuuksia	x	x			
A1-A3	6.7 Ruokavirasto käynnistää toimeenpanon toteutuksen suunnittelun, etenkin IT-järjestelmien kehityshankkeiden suunnittelun vuonna 2028 alkavan rahoituskauden osalta.	x				
A1-A3	7. Kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta tukevat toimenpiteet (HO)					
A1-A3, B4	7.1 Ruokavirasto vahvistaa yhteistyötään muiden kokonaisturvallisuuden toimijoiden kanssa.	x	x			
A21	7.2 Ruokavirasto kehittää alkutuotannon varautumista yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa huomioiden aluehallinnon muutokset.	x	x			
A1-A3	7.3 Ruokavirasto osallistuu NATO:n isäntämaatukeen (HNS) liittyvään valmisteluun ja harjoitukseen sekä varautuu AVI HNS-tehtävien haltuunottoon	x	x			
A1-A3	7.4 Virasto selvittää tarpeet erityistiloja varten huomioiden Nato-jäsenyyden tuomat lisätarpeet ja tekee suunnitelman toimenpiteistä	x	x			

A1-A3, B4	7.5 Ruokavirasto kehittää toiminnan jatkuvuuden hallintaa, riskien- ja poikkeamienhallintaa sekä kyberturvallisuuden hallintaa ottaen huomioon EU:n CER- ja NIS2-direktiivien vaatimukset.	x	x			
A1-A3	7.6 Ruokavirasto valmistautuu toimimaan EU:n CER- ja NIS2-direktiivien valvovana viranomaisena elintarvikesektorilla.	x	x			

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiden toteutumista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulus:

Tavoitteet	Toimenpide	2025	2026	2027	2028	2029
B2	8 Ruokavirasto huolehtii laboratorion ja tutkimustoiminnan kyvykkyyksien kehittämisestä sekä korkeakoulu- ja tutkimuslaitosyhteistyön tehostamisesta					
B2	8.1 Virasto hyödyntää Nordic-Baltic yhteistyötä tutkimusmenetelmien ja diagnostiikan kehittämisessä erityisesti huomioiden alueelliset ruuantuotanto-olosuhteet.	x				
B2	8.2 Ruokavirasto lisää yhteistyötä korkeakoulujen kanssa edistääkseen henkilöstön jatko-opintoja ja tohtorinkoulutusta. (HO)	x	x			
B2	8.3 Ruokavirasto vahvistaa tutkijanuria tohtorintutkinnon seuraavassa vaiheessa toteuttamalla Post doc -ohjelmaa (2025–2028)	x	x	x	x	
B13, B2, C3	8.4 Ruokavirasto osallistuu mm. seuraaviin EU-rahoitusta saaneisiin tutkimus-/kumppanuushankkeisiin sekä huolehtii EU:n TKI-rahoituksen saamisesta hankkeiden loppuun saattamisella ja uusiin hankekokonaisuuksiin hakeutumalla (HO):	x	x	x	x	x
B13, B2, C3	8.41 Life Priodiversity (2024–2031)	x	x	x	x	x
B13, B2, C3	8.42 OH4Surveillance (2024–2026)	x	x			
B13, B2, C3	8.43 EU-JAMRAI 2: Joint Action Antimicrobial Resistance and Healthcare-Associated Infections 2 (2023-2027)	x	x	x		
B13, B2, C3	8.44 Bin2Bean - Boosting the market deployment of safe, effective and sustainable innovations for soil improvement from biowaste, towards regenerative soil systems (2023–2026)	x	x			
B13, B2, C3	8.45 DeliSoil – Delivering Soil improvers through improved recycling and processing solutions for food industry residues streams (2023-2027)	x	x	x		
B13, B2, C3	8.46 European Partnership on Animal Health & Welfare (PAHW) (2024-2029)	x	x	x	x	x
B13, B2, C3	8.47 Implementing collection and reporting of high-quality data on the volume of sales and use of antimicrobials per animal species in Finland (ASU-FI) (2023-2028)	x	x	x	x	
B13, B2, C3	8.48 Supporting the capacities of digital, data-driven solutions for livestock tracking (Digi4Live) (2024-2028)	x	x	x	x	

B1-B4, A44	9 Tiedolla johtaminen					
B2, B3, A44	9.1 Määritellään virastotason linjaukset tiedon hankinnan ja tuottamisen menetelmistä ja tavoista.	x				
B3, A44	9.2 Tehdään riittävät toimenpiteet vuoden 2022 tietotilinpäätyksessä tunnistettujen kehitettävien asioiden parantamiseksi:	x				
B3, A44	9.21Yhteiskäyttöisten tietojärjestelmien työnjaon selventäminen eri viranomaisten kesken.	x				
B3	9.22Tiedon elinkaaren hallintamallin jalkautus ja kehittäminen.	x				
B3	9.23Tietosuojan vaikutustenarvioinnin toimivuuden varmistaminen ja kehittäminen sekä henkilötietovarantojen riskinarviointien toteutus ja dokumentointi.	x				
B3	9.24Raportoinnin kehittäminen ja vakioiminen uusia järjestelmiä kehitettäessä ja olemassa oleville järjestelmille.	x				
B3	9.25Säilytysaikojen määrittelemine tietojärjestelmien tiedoille: Ruokavirasto laatii seulontaesitykset tiedoille, joilta puuttuu seulptapäätykset.	x				
B3, A44	9.3 Ruokavirastossa määritellään priorisoidun toiminnan tuottaman ja hyödyntämän tiedon laatu-kriteerit.	x				
B1-B4	9.4 Laaditaan tietojohdamisen strategia, jossa kuvataan tietojohdamisen pitkän aikajänteen tavoitetila sekä tiedon hyödyntämisen painopistealueet.	x				
B3, A44	9.5 Jatketaan selvitystä viraston tuottaman tiedon hyödyntämisestä tietotalouden näkökulmasta. Pilotti 2025.	x				
B3	10 Ruokavirasto parantaa toimintaprosessejaan mm. digitalisaation, verkostoitumisen ja yhteistyön avulla					
B3	10.1Virasto arvioi digitaalisen turvallisuuden nykytilan sopivia yleisesti käytettyjä kriteeristöjä (vähintään JULKRI) soveltaen. Toimet havaittujen puutteiden korjaamiseksi käynnistetään. V. 2025 aikana kehitetään organisaatioturvallisuuden, sisältäen tietosuojan, hallintamallin toimeenpanoa ja raportointia.	x				
B11	10.2Tunnistetaan strategian tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavat kehittämisohjelmat sekä niihin sisältyvät hankkeet ja projektit sekä tehdään monivuotinen suunnitelma näiden rahoittamiseksi ja toteuttamiseksi vuodesta 2026 alkaen.	x				

B3	11 Ruokavirasto varmistaa tuottavuusrahanhankkeiden sekä muiden strategisten kehittämishankkeiden etenemisen					
B3	11.1 Käynnissä olevat erillisrahoitusta saaneet tietojärjestelmähankkeet					
B3	11.1.1 Teknologiaympäristöjen uudistaminen, ml. hallinnonalan META III -koordinaatio (VM-tuottavuusraha)	x				
B3	11.1.2 Sähköisen asioinnin kehittäminen elintarvikeketjussa SALLI (VM-tuottavuusraha)	x	x			
B3	11.1.3 Maksu-, raportointi- ja saatavien seuranta -järjestelmän uudistaminen SAMPO (VM-tuottavuusraha)	x	x			
B3, A3	11.1.4 CAP27 vaihe 2 (VM-tuottavuusraha)	x	x	x		
	11.2 Muut strategiset kehittämishankkeet					
B3	11.2.1 Edistetään ministeriön ja viraston välistä yhteistyötä lainsäädännön muutosvaikutusten arvioinnissa sekä toiminnan ja tiedonhallinnan kehittämisessä. Ensimmäinen kokeilu käytännön esimerkin avulla on tehty 2024, mutta jatketaan jalkautustyötä vuoden 2025 aikana.	x				
A1, A3, B1, B3, C2	11.2.2 Aluehallintouudistus					
A1, A3, B1, B3, C2	11.2.2.1 AVI:n MMM:n hallinnonalan tehtävien siirrosta Ruokavirastoon aiheutuvat toimenpiteet. Valmistelu 2025, toimeenpano jatkuu 2026.	x	x			
A1, A3, B1, B3, C2	11.2.2.2 Selvitetään Elinvoimakeskusten perustamisen vaikutukset hallintoon ja tehdään tarvittavat muutokset tietojärjestelmiin.	x	x			
	11.2.3 Luodaan toimintamalli esiselvitysten suunnitteluun, ohjaukseen ja raportointiin MMM:n ja Ruokaviraston välillä	x				

Voimavarojen hallintaan liittyvien tavoitteiden toteutumista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulus:

Tavoitteet	Toimenpide	2025	2026	2027	2028	2029
C1-C4	12 Ruokavirasto tehostaa toimintaansa, pienentää kustannuksia sekä vahvistaa tuloja ja vastuullisuutta.					
C1-C2	12.1 Toiminnan sopeuttaminen käytettävissä olevaan määrärahaan: Virasto jatkaa sopeuttamistoimenpiteitä suunnitelmallisesti siten, että sitomaton siirtyvä määräraha on kehyskauden lopulla 8–10 milj. euroa. Arvio siirtyvän erän määrästä on esitetty Ruokaviraston rahoituslaskelmassa (liite 2). Virasto valmistautuu kehyskauden tuottavuusohjelman toimenpanoon mm. priorisoimalla tehtäviä, selvittämällä digitalisaation avulla tehtäviä säästöjä, ylläpito menojen kasvun johdosta tarvittavia toimenpiteitä, toimitiloista ja henkilöstön muutoksista saatavia säästöjä.	x	x	x	x	x
	12.2 Virasto selvittää rahoitusmahdollisuuksia tukemaan peruskehystä	x				
	12.3 Virasto jatkaa maksullisen toiminnan hanketta, jossa mm. haetaan keinoja kasvattaa tuloja, tarkastelee maksullisen toiminnan kustannuksia ja uudistaa maksuasetusta yhteistyössä ministeriön kanssa. Vuoden 2025 aikana valmistellaan yhdessä ministeriön kanssa AVI siirron vaikutukset maksuasetukseen ja maksulliseen toimintaan	x	x			
	12.4 Virasto tarkastelee yhdessä ministeriön kanssa viraston lakisääteisten tehtävien muutosmahdollisuuksia kehys- ja rahoituskaudelle	x				

LIITE 2. Ruokaviraston talouden suunnitteluun liittyviä tietoja: Maksullisen, yhteisrahoitteisen ja yhteistoiminnan tiedot, rahoituslaskelma, tuotto- ja kululaskelma sekä tietohallinnon kulut ja muut investoinnit.

Vuoteen 2024 asti VM tuottavuusrahat tietojärjestelmien kehittämiseen ovat toimintamomentilla. Vuodesta 2025 alkaen virastolla on kirjaamisoikeus VM:n momentille, joten niitä menoja ja niihin liittyviä siirtomäärärahoja ei esitetä liitteen taulukoissa.

Liitteessä esitetyissä taulukoissa ei ole huomioitu AVI siirron vaikutusta vuodesta 2026 eikä ulkoisten IT-palveluiden siirtymistä erityislakien mukaan hinnoiteltavaksi toiminnaksi maksulliseen toimintaan vuodesta 2025.

Maksullisen, yhteisrahoitteisen toiminnan ja yhteistoiminnan toteuma vuonna 2023 sekä tavoitteet vuosille 2024–2029

Tunnusluku	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029
Maksullinen toiminta							
- Julkisoikeudelliset tuotot yhteensä	23 187	21 266	23 225	23 300	23 375	23 375	23 375
- Kustannukset yhteensä (erillis ja yhteis)	24 893	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000
- Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-1 706	-2 734	-775	-700	-625	-625	-625
- Kustannusvastaavuus, %	93	89	97	97	97	97	97
- Liiketaloudelliset tuotot yhteensä	3 227	3 900	3 900	3 900	3 900	3 900	3 900
- Kustannukset yhteensä (erillis ja yhteis)	6 058	5 750	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700
- Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-2 831	-1 850	-800	-800	-800	-800	-800
Kustannusvastaavuus, %	53	68	83	83	83	83	83
Hintatuki	800	800	800	800	800	800	800
- Kustannusvastaavuus, %	66	82	100	100	100	100	100
Yhteisrahoitteinen toiminta							
- Tuotot yhteensä, josta	1 505	1 600	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
- muilta valtion virastoilta saatava rahoitus	1 019	850	550	550	550	550	550
- EU:lta saatava rahoitus	382	600	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400
- muu valtiontalouden ulkop. rahoitus	104	150	50	50	50	50	50
- Kokonaiskustannukset	2 860	3 200	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
- Tuotot - kustannukset (=oma rahoitus)	-1 355	-1 600	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
- Kustannusvastaavuus, %	47	50	50	50	50	50	50

Tunnusluku	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029
Yhteistoiminta							
- Tuotot yhteensä	3 278	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300
- Kustannukset yhteensä (erillis ja yhteis)	3 216	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300
- Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-	-	-	-	-	-	-
- Kustannusvastaavuus, %	102	100	100	100	100	100	100

Ruokaviraston rahoituslaskelma

Rahoituslähde (1 000€)	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029
Toiminnan kokonaisrahoitus (tulot ja menot), josta	124 932	114 207	121 350	110 782	107 773	106 530	104 911
Toimintamenomomentin rahoitus yhteensä, josta	124 932	114 207	121 350	110 782	107 773	106 530	104 911
- Nettomääräraha / nettokäyttö	88 740	83 518	78 664	72 218	70 373	70 373	70 448
- Yhteisrahoitus valtion talousarvion sisällä (LKP 3978)	982	850	550	550	550	550	550
- Yhteisrahoitus EU:lta (LKP 3971)	382	600	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400
- Muu yhteisrahoitus valtion talousarvion ulkopuolelta (LKP;t 3970 ja 3979)	104	150	50	50	50	50	50
- Maksullinen toiminta (LKKP 30 -alk.)	26 291	23 000	27 125	27 200	27 275	27 275	27 275
- Muut tulot (mm. muut 3 -alk. sekä 50, 60- ja 80 -alk. LKP:t)	8 433	6 089	13 561	9 364	8 125	6 882	5 188
Muu valtion TA-rahoitus (muiden mom. määrärahat)							
Toimintamenomomentin rahoitus							
Nettokäyttö/ -käyttöarvio	88 740	83 518	78 664	72 218	70 373	70 373	70 448
TP/Budjetoitu/TAE	83 890	79 626	78 862	73 301	70 291	70 291	70 291
Edelliseltä vuodelta siirtynyt määräraha (arvio)	13 995	9 145	5 121	5 819	7 401	7 819	8 237
Seuraavalle vuodelle siirtyvä määräraha (arvio)	9 145	5 121	5 819	7 401	7 819	8 237	8 580
, josta sitomatonta	3 317	2 681	5 819	7 401	7 819	8 237	8 580
, josta sidottua VM:n tuottavuusrahaa	5 828	2 440	0	0	0	0	0

Toimintamenojen tuotto- ja kululaskelma

(1 000€)	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029
TOIMINNAN TUOTOT							
Maksullisen toiminnan tuotot	26 291	23 000	27 125	27 200	27 275	27 275	27 275
Vuokrat ja käyttökorvaukset	28	26	30	30	30	30	30
Muut toiminnan tuotot	9 813	7 662	15 531	11 333	10 096	8 852	7 159
TOIMINNAN KULUT							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
¹ -Ostot tilikauden aikana	3 310	2 613	2 600	2 500	2 400	2 400	2 400
¹ -Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)							
Henkilöstökulut	72 191	68 610	67 000	65 000	65 800	65 800	65 000
Vuokrat	7 999	8 207	8 200	7 650	7 100	7 100	7 100
Palvelujen ostot	38 721	31 160	39 850	32 832	29 674	28 430	27 612
Muut kulut	2 650	2 904	2 900	2 000	2 000	2 000	2 000
Valmistus omaan käyttöön (-)							
Poistot							
Sisäiset kulut							
JÄÄMÄ I	-88 739	-82 806	-77 864	-71 419	-69 573	-69 573	-69 648
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-57	-57					
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	2	0					
JÄÄMÄ II	-88 684	-82 748	-77 864	-71 419	-69 573	-69 573	-69 648
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT							
Siirtotalouden tuotot							
Siirtotalouden kulut	56	54	50	50	50	50	50

Ruokaviraston tietohallinto ja muut perusrakenteet

'(1 000€)	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025 ⁽¹⁾	Alustava tavoite 2026 ⁽¹⁾	Alustava tavoite 2026 ⁽¹⁾	Alustava tavoite 2027 ⁽¹⁾	Alustava tavoite 2028 ⁽¹⁾	Alustava tavoite 2029 ⁽¹⁾
Tietotekniikan käyttökulut (LKP mm. 4204, 4304, 4322x, 4323x, 4325x, 4327x, 4392)	14 848	13 500	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Tietotekniikkainvestoinnit (LKP 1120, 1140, 11490 tietovarastot, 1255)	16 031	10 300	10 300	9 530	9 530	9 140	9 140	9 140
Investointitarpeet toimitiloihin	-	-	-	-	-	-	-	-
Muut merkittävät investoinnit (LKP 11xx, ei 1120, 1140)	388	300	300	300	300	300	300	300

¹⁾Taulukossa on kuvattu tällä hetkellä tiedossa olevat arvioidut tietohallinnon ja muiden perusrakenteiden investointi- ja ylläpitotarpeet ml. CAP27 II -vaiheen rahoitus. Viraston kehysrahoitus on riittämätön näihin tarpeisiin. Näiden lisäksi kehyskaudelle on tunnistettu tarpeita, joista ei vielä ole tehty tarkempia esiselvityksiä kustannustenvaikutusten selvittämiseksi, eivätkä näiden kustannukset sisälly näihin lukuihin. Myös nämä lisäävät määräraharvetta kehyskaudelle.

LIITE 3. Ruokaviraston perustehtäviin vaikuttavan toimintaympäristön kuvaus

Ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuus, puhtaan veden ja maaperän saatavuus

Priorisoitu muutosvoima	Arvio keskeisistä muutoksista viraston toimintaan (mahdollisuudet /haasteet)
Ilmastonmuutos	<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suomen tuotanto-olosuhteet, puhdas vesi, maaperän kunto sekä ilmasto-olosuhteet tarjoavat mahdollisuuksia ruoantuotannon lisäämiselle, tuotantosuuntien muutoksille ja viennin kasvattamiselle. Hyvä yhteiskuntauha tukee tätä. - Toimialalla on potentiaalia vihreän siirtymän yritystoimintaan, hiilensidontaan ym., jopa uusintavaan toimintaan. <p>Edellytykset</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onnistuminen edellyttää sään ääri-ilmiöihin sopeutumista, muutoskyvykkyyttä monista syistä (uudet taudit, lajikkeet, seuranta- ja tutkimusmenetelmät, kiertotalous, kastelun riskit, tuotantotavat, ruoankäyttötavat, maahanmuuttajat, tukimuotojen muutokset, tekoälyn käyttötavat, uudet vientimaat, yhteistyökuviot, tuotannon skaalaamisen ympäristöhaitat) ja tuotantopanosten saatavuuden varmistamista (mm. siementen, lannoitteiden, polttoaineen saatavuudesta). - Tähän tarvitaan ennakoitukykyä yritysten ja viranomaisten osaamisen vahvistamista sekä yhteistyön lisäämistä. Innovatiiviset ja uutta luovat ihmiset ovat usein nopeita, jolloin viranomaisen ketteryyttä haastetaan.
Luonnon monimuotoisuuden väheneminen	
Puhtaan veden ja maaperän saatavuus	
(Megatrendi: Luonnon kantokyky murenee)	

Ennakoimattomat kriisit ja tilanteet, huoltovarmuus ja ruokaturva

Priorisoitu muutosvoima	Arvio keskeisistä muutoksista viraston toimintaan (mahdollisuudet /haasteet)
Ennakoimattomat kriisit ja tilanteet, huoltovarmuus ja ruokaturva	<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Virastolla on hyvä riskienhallintakyky ja kriisit ovat vahvistaneet varautumiskykyä. - Vahvaa ja luotettavaa brändiä ja asiantuntijuutta hyödyntämällä pysymme keskeisessä roolissa erilaisissa huoltovarmuutta ja ruokaturvaa koskevissa kriiseissä. - Voimme tarjota osaamista ja tukea muille viranomaisille kriisi- tai häiriötilanteissa. Myös yritysten kriisitukien kanavointi kauttamme sekä muu tukeminen kriisien uuvuttaessa voi tulla kyseeseen. - Virastolla on potentiaalia edistää omavaraisuutta ruoka-alalla ja energiataloudessa. Myös tuotantopanosten laadun ja saatavuuden varmistamiseen tarvitaan viraston osaamista. - Huoltovarmuutta parantavat uudenlainen yritystoiminta ja tuotantosuuntien muutokset tarvitsevat tukea ja lainsäädäntöosaamistamme. Ohjaus- ja neuvontatarve kasvaa, kun innovatiivisuus teknologioissa, kiertotaloudessa, kestävien ratkaisujen innovoinnissa sekä elintarvikkeiden kehittämisessä lisääntyy. - AVI:n eläintautienkilöistön siirto virastoon tuo pelivaraa eläintautitapausten hoitoon. <p>Edellytykset</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hyvien yhteistyösuhteiden ja nopean reagointikyvyn ylläpito. - Suunnitelma siitä, miten turvataan resurssit, jos tulee useita kriisejä, jotka vaativat samaa osaamista ja muita kyvykkyyksiä. - Palautuminen kriiseistä sekä paluu rutiinitehtäviin ja kehittämistyöhön on tärkeää, jotta uudistumiskyky ei heikenny. - Huoltovarmuuden koordinaatiota tulisi parantaa. - Ulkomaisen omistuksen vaikutus ruokaketjun toimintaan tunnistettava. - Ennakoitukykykkyyden vahvistaminen.
(Megatrendi: Hyvinvoinnin haasteet kasvavat)	

Turvallisuusympäristön muutokset

Priorisoitu muutosvoima	Arvio keskeisistä muutoksista viraston toimintaan (mahdollisuudet /haasteet)
Turvallisuusympäristön muutokset (Megatrendit: Luonnon kantokyky murenee; Demokratian kamppailu kovenee; Kilpailu digivallasta kiihtyy)	Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none"> - Kriisitilanteissa asiantuntemuksen arvo kasvaa, viraston viestintää seurataan ja siihen luotetaan. Viraston asiantuntemuksella on kysyntää ainakin seuraavissa turvallisuusympäristöön liittyvissä asioissa: <ul style="list-style-type: none"> o Venäjän viennin tilalle haetaan uusia vientimaita, ja virasto voi edistää sitä. o Kyberhyökkäykset ym. häirintä voivat huonontaa tiedon saatavuutta ja laatua, jolloin viestinnän ja ohjauksen tarve voimistuu huomattavasti. o Maahanmuuton laajentumisen mahdollisuus kriisien seurauksena, millä voi olla vaikutuksia ruoankäyttöön, työvoiman saatavuuteen, erilaisiin tauteihin, antibioottiresistenssiin jne. o Geopoliittisten tilanteiden ja niiden vaikutusten seuraaminen sekä reagointi ruokaturvan kannalta merkityksellisiin asioihin (Venäjän-Ukrainan sota, mahdollinen vallanvaihdos/kaos Venäjällä, Ukrainan liittyminen EU:iin) o Ruoantuotannon omavaraisuuden, tuotantopanosten saatavuuden ja logistiikan parantaminen voivat edellyttää yritysten neuvontaa, ohjeistusta, poikkeuslupia, kriisitukia jne. sekä esim. tuontiruuan turvallisuuden ja aitouden varmentamista. o Tuotantoketjujen ja -suuntien muutokset voivat lisätä riskejä ja neuvonnan tarvetta. Edellytykset <ul style="list-style-type: none"> - Ennakointikyvykkyyden kehittäminen sekä vahvuuksien ja haavoittuvuuksien arviointi on välttämätöntä. - Saatavuusongelmien, sabotaasin, maaperän ja ympäristön saastuminen, tietosuojat- kyber- ym. -hyökkäyksien ja muiden häiriöiden varalta on toimintamallien ja suunnitelmien oltava käytössä. Tutkimusyhteistyön lisääminen, tarvitaan kyvykkyyden tuottaja, analysoida ja viestiä oikeaa luotettavaa tietoa. - Kykyämme viestiä viraston merkityksestä kriiseissä ja resurssitaistelussa tulisi vahvistaa. - Viranomais- ja laboratoriotoiminnan resilienssin parantaminen (esim. labra-analytiikan hajauttaminen)

Julkisen talouden tilanne

Priorisoitu muutosvoima	Arvio keskeisistä muutoksista viraston toimintaan (mahdollisuudet /haasteet)
Julkisen talouden tilanne (Megatrendi: Talouden perusta rakoilee)	Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none"> • Uusi tilanne antaa mahdollisuuden muuttaa toimintatapoja. • Toiminnan kehittäminen on välttämätöntä, jolloin yhteistyötä virastotasolla ja verkostoissa on lisättävä, uusia rahoitusmahdollisuuksia hyödynnettävä ja palvelutuotantoa on suunniteltava siten, että yhteiskunnan kannalta kriittisimmät palvelut voidaan tuottaa luotettavasti. Samalla tarkistetaan hinnoittelua kustannuksia vastaavaksi. • Ympäristöterveydenhuollon henkilöstön siirtyminen AVI:ista vahvistaa virastoa. • Ruoka-alalla on kasvupotentiaalia, jonka saattamisessa kukoistukseen virasto voi olla apuna. • Resurssien vähetessä on valittava, mihin fokusoidaan - ainakin ruoan laadun turvaamiseen, kasvi- ja eläintautien ennaltaehkäisyyn ja hoitoon sekä tukien maksuun. Edellytykset <ul style="list-style-type: none"> • On huolehdittava, ettei tehtäviä karsittaessa jää palvelutuotantoon aukkoja Suomen palvelukartalle ja ettei karsimisesta koidu muuta korvaamatonta haittaa (esim. tauti- ym. seurantaan). Palveluiden uudelleen pystyttäminen on usein kallista. • Palvelutason muutoksista on informoitava asiakkaita (hintojen nousu, palvelujonot, vastausajat, usein kysytyt kysymykset, ohjaus ja neuvontatavat, ajantasaisen tiedon saanti, tukimaksujen häiriöt, luvat, rekisteröinnit, sertifiointit, laboratoriutulokset, tarkastuspalvelut jne.). • Palveluiden karsimisen seurauksista ja korvaavista palveluista pitää aktiivisesti kertoa päätöksentekijöille ja kansalaisille. • Henkilöstön osaamisen turvaaminen ja motivaation ylläpito vaativat erityishuomiota resurssien vähetessä. • Asiakkaiden oikeusturvan ja yhdenmukaisen kohtelun turvaaminen, vaikka resurssien vähetessä tähän liittyy riskejä. • Tulee huolehtia riittävästä dokumentoinnista ja osaamisen siirrosta, jotta aiemmin tehty työ ei mene hukkaan. • Talouskurimuksen riskejä laajemmin yhteiskunnassa on tarkasteltava ruokaturvan kannalta (ruoan hinnan nousun vaikutukset kulutustottumuksiin ja ruoankäyttöön, ruoan ja tuotantopanosten saantiongelmien, rauhattomuus, näköalattomuus, polarisoituminen, viljelijöiden tulotaso jne.)

Ihmisten arvojen ja asenteiden muutos

Priorisoitu muutosvoima	Arvio keskeisistä muutoksista viraston toimintaan (mahdollisuudet /haasteet)
Ihmisten arvojen ja asenteiden muutos (Megatrendi: Demokratian kamppailu kovenee)	<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maaseudun merkitys hyvinvoinnin lähteenä kasvaa – paikka yrittää, asua ja virkistyä. • Hallinto voi tuoda esille maaseudun mahdollisuuksia – Suomi maaseudun kehittämisen suurvalta EU:ssa. • Kiinnostus kotimaiseen, puhtaaseen ja terveelliseen ruokaan, eläinten hyvinvointiin, antibioottiresistenssiin jne. lisääntyy, jolloin viraston osaamiselle on kysyntää. • Kestävä kehitys ja kestävät ratkaisut viraston henkilöstöhallintoon ja johtamiseen (sosiaalinen vastuullisuus selkeässä nousussa). • Arvojen vaikutus mm. vihreään siirtymään vahvistuu, mikäli luottamus, tasaarvo, globaali yhteisvastuullisuus ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus voimistuvat. Toisaalta on mahdollista, että skeptisyys, epäluottamus ja epäoikeudenmukaisuuden kokemukset heikentävät luottamusta esim. valtion laitoksiin ja erilaiset ryhmät ja liikkeet pyrkivät erillisinä ratkaisemaan isoja ongelmia. Mis- ja disinformaatio voivat lisääntyä. <p>Edellytykset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nuorten tuottajien ja kuluttajien näkemysten kuuleminen on avainasemassa maatalouden tulevaisuuden kannalta. • Häirinnän ja valeinformaation takia on viestinnässä oltava valppaana. • Oikean, luotettavan (ml. tieteellisen) tiedon tuottaminen, analysointi ja viestiminen lisäävät luottamusta virastoon. • Yhteisten arvojen vaaliminen vahvistaa toimintakulttuuria, kehittää yhteisöllisyyttä, voimistaa halua ymmärtää ja auttaa kollegoita ja asiakkaita. • On tunnistettava erilaisia suhtautumistapoja ja käsityksiä sekä pyrittävä ylläpitämään yhteistä (tieteeseen nojaavaa) todellisuuskäsitystä, luottamusta ja yhdenvertaisuutta.

LIITE 4. Tulostavoitteiden tunnuslukujen kuvaukset ja tietolähteet

Lukujen 30.10 ja 30.20 tunnuslukujen kuvaukset, lähteet ja yhteystahot

Taulukko 1. Maa- ja elintarviketalous

Tavoite	Tunnusluku	Kuvaus (perussisältö, täsmennykset, rajaukset ja tilaston aikataulu)	Lähde/ Tilaston nimi
A15	Maataloustuotannon arvo (milj. euroa)	Sisältää myyntituottojen lisäksi myös omaan ruokatalouteen, rehukäyttöön ja jatkojalostukseen käytettyjen tuotteiden arvon sekä varastonmuutokset. V. 2023 luku on ennuste. Tieto saadaan helmikuun 2025 loppupuolella.	Luke, FADN/ kannattavuuskirjanpito
A15	Elintarviketuotannon bruttoarvo yhteensä (milj. euroa) ²	Maatalouden, elintarviketeollisuuden, ravitsemistoiminnan sekä tukku- ja vähittäiskaupan tuotannon bruttoarvo. Vuoden 2023 luku on ennakkotieto.	Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito, yritysten tilinpäätösaineisto, teollisuuden ja palvelualojen liikevaihtokuvaajat, maatalouden taloustilit.
A12	Elintarvikeviennin arvo (milj. euroa)	Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden ulkomaankauppatilasto, pois lukiin sokerikemian ja tärkkelysjohdannaiset tuotteet.	Luke. Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden ulkomaankauppatilasto
A12	Kotimaisen tuotannon osuus (%) kulutuksesta — liha yhteensä (%) — maitotuotteet yhteensä (%) — viljat yhteensä (%) — tomaatti (%)	—Luvut sisältävät viljat: vehnä, ruis, ohra ja kaura sekä niiden kaikki kotimaiset käyttökohteet. Vuoden 2023 luku on arvio. —Vuoden 2023 luku on ennakkotieto. Lopullinen tieto julkistetaan kesäkuussa.	Kantar TNS Oy/Luke. Kantar TNS Oy/Luke. Luke/VYR: Satokausittainen viljattase Luke ravintotase
A15	Maatalouden yrittäjätulo/FWU (euroa/vuosi)	FWU on yrittäjäperheen työtunneista laskettu kokopäiväisesti työskentelevien yrittäjäperheen jäsenten lukumäärä (0,78 henkilöä tilaa kohti vuonna 2022). Maatalouden yrittäjätulo kuvaa keskimäärin yritystä kohti saatua tuloa vuodessa. Vuoden 2023 luku on ennuste. Tieto saadaan helmikuun 2024 loppupuolella.	Luke, FADN/ kannattavuuskirjanpito
A15	Maatilojen keskikoko (ha)	Maatalous- ja puutarhayritysten keskimääräinen käytössä oleva maatalousmaa	Luke
A15	Maatilojen investointien määrä (milj. euroa)	Vuosien 2021–2022 tiedot ovat ennakkotietoja. Vuoden 2023 lukua ole vielä saatavilla. Tieto on koostettu seuraavista kokonaisuuksista: - rakentamisen investoinneissa on käytetty rakennuslupa-aineistoa, jossa on yksilöity rakennuksen käyttötarkoitus tarkasti. Rakentamisen hinnat perustuvat mallilaskelmiin. Ratsastus-talleista ja maneeseista hyväksytään vain puolet maatalouden investoinneiksi. (jatkuu seur. sivulla)	Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito/ Luke

Tavoite	Tunnusluku	Kuvaus	Lähde
A15	Maatilojen investointien määrä (milj. euroa) (jatkuu ed. sivulta)	- muu ei luvanvarainen rakentaminen (salaojat, sillat ym) ja koneinvestointien arvo saadaan Maa- ja metsätalousyritysten taloustilastosta (mmytt). Näitä lukuja korjataan mmytt-tilaston perusjoukkoon kuulumattomien yksiköiden tiedoilla - kanasantalouden tilinpidossa koneinvestoinnit jaetaan kuljetusvälineisiin ja muihin koneisiin. Maatalouden osalta jako perustuu selvitykseen traktoreiden määrästä, joka kuvastaa maataloudenkuljetusvälineitä. - eläininvestoinnit lasketaan jalostuseläinten muutoksen määränä (lähde: Luken kotieläintilastot - investointeihin lasketaan tilinpidossa myös tietokoneet, viestintätekniiset laitteet ja ohjelmistot. Näiden laskenta perustuu rakennetutkimuksessa tehtyihin kyselyihin.	
A24	Maatalouden monimuotoisuuden ja maiseman hoidon sopimusala (ha)	CAP-suunnitelman tavoitteena, että vuonna 2027 pinta-ala olisi 46 000 ha.	Ruokavirasto
A14	Luomutuotannon määrä — maito (milj. litraa) — naudanliha (milj. kg) — kananmunat (milj. kg) — kaura (milj. kg) — luomueläintilojen lukumäärä (kpl) — luomutuotannon sitoumusala yhteensä (ha*)	*Luonnonmukaisessa tuotannossa ja sen siirtymävaiheessa oleva peltopinta-ala. CAP-suunnitelman tavoitteena, että vuonna 2027 luonnonmukaisen tuotannon ala olisi 577 200 ha.	Luke tilastotietokanta, 2024 Ruokavirasto/ luomuvälvonta (sisältää myös siirtymävaiheen pinta-alan) Ruokavirasto
A14	Elintarvikealan mikro- ja pienyritysten — lukumäärä (kpl) — tuotannon jalostusarvo (milj. euroa)	V. 2023 luku on arvio. Tilastointimenetelmä muuttunut, tässä uuden tilastoinnin lukusarja.	Tilastokeskus

Taulukko 2. Ruokajärjestelmän ympäristökestävyys, maatalous

Tavoite	Tunnusluku	Kuvaus	Lähde
A14, A24	Valtakunnallinen typpitase, kg N/ha Valtakunnallinen fosforitase, kg P/ha	Typpi- ja fosforitase kuvaavat peltohehtaareille käytetyistä panoksista tulevien ja lopputuotteisiin sitoutuneiden ravinnemäärien erotusta. Tavoite perustuu CAP-suunnitelmaan. Tieto saadaan myöhemmin keväällä (maaliskuu).	Luonnonvarakeskus, Agrikaattori
A26	Maataloussektorin kasvihuonekaasupäästöt, milj. tonnia CO ₂ /ekv	Maataloussektorin kasvihuonekaasupäästöiksi luetaan metaanipäästöt kotieläinten ruuansulatuksesta ja lannankäsittelystä, dityppioksidipäästöt lannankäsittelystä ja viljelymaasta sekä kalkituksen hiilidioksidipäästöt. Vuoden 2023 päästötiedot varmistuvat maaliskuussa 2025.	Tilastokeskus Kasvihuonekaasut 2022, viralliset tiedot.

A26	Maatalouden maankäyttösektorin kasvihuonekaasupäästöt, milj. tonnia CO ₂ /ekv	Maatalouden maankäyttösektorin (maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätaloussektori) kasvihuonepäästöjä ovat viljelysmaasta ja ruohikkoalueilta syntyvät hiilidioksidipäästöt. Vuoden 2023 päästötiedot varmistuvat maaliskuussa 2025.	Tilastokeskus Kasvihuonekaasut 2022, viralliset tiedot.
A14	Maatalouden ammoniakkipäästöt kt/vuosi	Kaukokulkeutumisopimukselle toimitettu inventaarioraportti. Tieto saadaan myöhemmin keväällä (maaliskuu).	Finland's Informative Inventory Report, IIR 2024, Part 5 Agriculture

Taulukko 3. Ruokajärjestelmän ympäristökestävyys, elintarviketalous

Tavoite	Tunnusluku	Kuvaus	Lähde
A22	<i>Luomusertifioitu keruualue (ha)</i>	<i>Valvontaan ilmoitetut pinta-alamäärät (ELY-keskusten järjestelmään ilmoitetut määrät)</i>	Ruokavirasto
A22	<i>Luonnonmarjojen ja -sienten —kauppaantulomäärät (tonnia) —poimintatulot (koko maa yhteensä) (milj. euroa)</i>	<i>Marsi-raportti sisältää luonnonmarjojen ja -sienten kauppaantulomäärät, poimijahinnat sekä poimintatulot.</i>	Ruokavirasto, Marsi-tilasto, Kantar TNS Agri Oy
A14	<i>Ruokaketjun ruokahävikin määrä (tonnia)</i>	<i>Tavoite: ruokahävikin puolittaminen vuonna 2030 mennessä koko ruokaketjussa.</i>	Luke

Taulukko 4. Elintarvikkeiden ja tuotantopanosten laatu

Tavoite	Tunnusluku	Kuvaus	Lähde
A11	<i>Raportoidut elintarvikevälitteiset ruokamyrkytysepidemiat (kpl) — epidemioiden lukumäärä — niissä sairastuneiden määrä (kpl) —Listeria monocytogenes -bakteerin aiheuttamat vakavat ruokamyrkytystapaukset (kpl)</i>	<i>Listeriatavoite: vuosittainen esiintyvyys alittaa edeltävien 5 vuoden keskiarvon.</i>	Ruokavirasto

Tavoite	Tunnusluku	Kuvaus	Lähde
A11	Salmonellan esiintyvyys (%) — elintarviketuotantoeläinten markkinoille saatetuissa rehuissa (%) — elintarviketuotantoeläimissä (%) — elintarvikkeissa (%)	-Luku on laskettu suhteuttamalla elintarviketuotantoeläinten rehuseoksissa valmistuksen valvonnassa todetut salmonellaposiitiviset analyysitulokset kaikkiin em. rehuista tehtyjen salmonella-analyyysien määrään.	Ruokavirasto
A11	Elintarvikeyrityksiin tehdyissä elintarviketietoja, ravintoarvoa ja markkinointia koskevissa OIVA-valvontatarkastuksissa parhaimman tason saavuttaneet valvontakohteet (%)	Parhaimman A tai B tason saavuttaneet	Ruokavirasto
A17	Eläinten hyvinvointikorvauksia saaneiden tilojen osuus kotieläintiloista (%)	Suomen CAP-suunnitelmasta eläinten hyvinvointikorvauksia saaneiden osuus	Ruokavirasto
A17	Eläinten hyvinvointivaatimukset täyttävien tilojen osuus otantavalvonnassa tarkastetuista tiloista (%)	Tulokset saatavilla ELVI-järjestelmästä viimeistään 31.3.	Ruokavirasto: ELVI-järjestelmä, VASU-raportti
A16	Vakavien eläintautien esiintyminen (kpl) — ihmisen pitämät eläimet (kpl) — luonnonvaraiset eläimet (kpl)	EU:n eläinterveys säännösten mukaiset A- ja B-luokan eläintaudit ja muut torjuttavat eläintaudit, sekä C-luokan eläintaukeista ne, joista Suomella on virallinen tautivapaus. Ihmisten pitämässä eläimissä ilmoitetaan pitopaikkojen lukumäärä. Luonnonvaraisten eläinten yksi tautitapaus voi sisältää useita eläinyksilöitä.	Ruokavirasto
A16	Tautitapausten eteenpäin leviämisen estämisen onnistuminen (kaikki nykyisin vastustettavat eläintaudit) (kpl)	Tautitapausten leviäminen uuteen pitopaikkaan sen jälkeen, kun alkuperäiselle pitopaikalle on asetettu viranomaisrajoitukset. Ei koske tapauksia, joissa eläimiä on siirretty poikkeusluvalla rajoitusten kanssa.	Ruokavirasto
A16	Karanteenituhoojien takia pysäytettyjen erien lukumäärä (kpl)	Kasvinterveyslainsäädännön mukaisten karanteenituhoojien vuoksi annettujen markkinointi- ja maahantuontikieltojen määrä vuodessa	Ruokavirasto
A16	Laatutuhoojien lukumäärä (kpl)	Kasvinterveyslainsäädännön mukaisten laatutuhoojien vuoksi annettujen markkinointi- ja maahantuontikieltojen määrä lisäysaineistossa vuodessa.	Ruokavirasto
A16	Karanteenituhoojien esiintymien lukumäärä (kpl)	Karanteenituhoojat ovat kasvitauteja ja tuholaisia, joiden leviäminen Suomeen pyritään estämään. Kaikki karanteenituhoojat on lueteltu kasvinterveyslainsäädännössä, Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/2072 (liite II ja liite III).	Ruokavirasto
A17	Mikrobilääkeresistenssin määrä sioilla ja broilereilla (%)	FINRES-Vet -ohjelmassa yhdelle tai useammalle tutkitulle antibiootille vastustuskykyisten E. coli -bakteerien %-osuus tutkituista indikaattori-E.coli -bakteereista sioilla ja broilereilla.	Ruokavirasto
A17	Mikrobilääkeresistenssin määrä seuraeläimillä (%): ESBL-kannat	FINRES-Vet -ohjelmassa seuraeläinten (koirien) kliinisten näytteiden moniresistenttien bakteerien % osuus tutkituista kannoista. Tiedot tuottaa HY/ELTDK ja koostaa Ruokavirasto.	Ruokavirasto HY/ELTDK
A17	Mikrobilääkeresistenssin määrä seuraeläimillä (%): MRSP-kannat	FINRES-Vet -ohjelmassa seuraeläinten (koirien) kliinisten näytteiden moniresistenttien bakteerien % osuus tutkituista kannoista. Tiedot tuottaa HY/ELTDK ja koostaa Ruokavirasto.	Ruokavirasto HY/ELTDK

A17	Mikrobilääkkeiden käyttömäärät: tuotantoeläimille (mg/PCU) myyntimäärien perusteella (käyttömäärien perusteella osittain 2023 alkaen)	FINRES-Vet -ohjelmassa tuotantoeläinten biomassaan (PCU) suhteutettu mikrobilääkkeiden käyttömäärät (mg/PCU) eläinlääkkeiden myyntimäärien perusteella. Tiedot tuottaa Fimea ja koostaa Ruokavirasto.	Ruokavirasto Fimea
A17	Mikrobilääkkeiden käyttömäärät: ihmisille kriittisen tärkeiden mikrobilääkkeiden (CIA) käyttömäärät eläimille: fluorokinolonit (mg/PCU) myyntimäärien perusteella (käyttömäärien perusteella osittain 2023 alkaen)	FINRES-Vet -ohjelmassa tuotantoeläinten biomassaan (PCU) suhteutettu CIA-mikrobilääkkeiden käyttömäärät (mg/PCU) eläinlääkkeiden myyntimäärien perusteella. Tiedot tuottaa Fimea ja koostaa Ruokavirasto.	Ruokavirasto Fimea
A17	Mikrobilääkkeiden käyttömäärät: ihmisille kriittisen tärkeiden mikrobilääkkeiden käyttömäärät eläimille: 3. ja 4. polven kefalosporiinit (mg/PCU) myyntimäärien perusteella (käyttömäärien perusteella osittain 2023 alkaen)	FINRES-Vet -ohjelmassa tuotantoeläinten biomassaan (PCU) suhteutettu CIA-mikrobilääkkeiden käyttömäärät (mg/PCU) eläinlääkkeiden myyntimäärien perusteella. Tiedot tuottaa Fimea ja koostaa Ruokavirasto.	Ruokavirasto Fimea
A17	Mikrobilääkkeiden käyttömäärät: seuraeläimille (tablettien myynti kg vaikuttavaa ainetta)	FINRES-Vet -ohjelmassa seuraeläinten antibioottitablettien myyntimäärät. Tiedot tuottaa Fimea ja koostaa Ruokavirasto.	Ruokavirasto Fimea
A13	Vaatimukset täyttävien siemensektorin kohteiden osuus (%): — säännöllisesti tarkastettavat kohteet (%) — kohdennetusti tarkastetut kohteet (%)	Säännöllisesti tarkastettavat kohteet ja kohdennetusti valittavat tarkastuskohteet.	Ruokavirasto
A13	Vaatimukset täyttävien lannoitevalmisteiden osuus kohdennetusti tarkastetuista lannoitenäytteistä (%)	Kohdennetusti tarkastetut näytteet: lannoitevalmisteiden valmistuksen valvonta, markkinavalvonta ja tuonnin näytteet. Säädösten vastaisina on huomioitu tapahtumat, joille on annettu huomautus, määräys, kehoitus tai kieltäminen.	Ruokavirasto
A13	Vaatimukset täyttävien valvontakohteiden osuus (kasvinsuojeluaineet ja kasvinsuojeluaineiden käyttö) (%)	Kohdennetusti tarkastettavat kohteet (kasvinsuojeluaineet sekä kasvinsuojeluaineiden käyttö)	Ruokavirasto
A13	Vaatimukset täyttävien rehunäytteiden osuus (%): elintarviketuotantoeläinten rehuissa esiintyvät haitalliset ja kielletyt aineet sekä eliöt.		Ruokavirasto

Taulukko 5. Maaseudun kehittämisen tunnusluvut

Tavoite	Tunnusluku	Kuvaus	Lähde
A31	Maaseutualueella sijaitsevien yritysten toimipaikkojen osuus kaikista toimipaikoista, %	Luvut koskevat Manner-Suomea. Tilastokeskus kokoaa maaseutuindikaattoritiedot ja tietojen aikasarjat pohjautuvat pääasiassa Tilastokeskuksen aineistoihin. Tiedot kuntapohjaisen Kaupunki-maaseutuluokituksen ja tilastollisen kuntaryhmitelmän mukaan (Ohjelmakausi 2014–2020). Vuonna 2022 tietoja ei ole vielä saatavilla.	Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit
A32	Työllisyysaste yhteensä, % — harvaan asuttu maaseutu — ydinmaaseutu — kaupunkien läheinen maaseutu — kaupungit	Luvut koskevat Manner-Suomea. Koko väestön työllisyysaste lasketaan 15–64-vuotiaiden työllisten %-osuutena samanikäisestä väestöstä. Vuoden 2022 tietoja ei ole vielä saatavilla. Tilastokeskus kokoaa maaseutuindikaattoritiedot ja tietojen aikasarjat pohjautuvat pääasiassa Tilastokeskuksen aineistoihin. Tiedot paikkatietopohjaisen Kaupunki-maaseutuluokituksen mukaan (ohjelmakausi 2014–2020).	Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

A33	Vakituisesti maaseutualueilla asuvien ja kesäasukkaiden osuus väestöstä, %	Luvut koskevat Manner-Suomea. Tilastokeskus kokoaa maaseutuindikaattoritiedot ja tietojen aikasarjat pohjautuvat pääasiassa Tilastokeskuksen aineistoihin. Tiedot kuntapohjaisen Kaupunki-maaseutuluokituksen ja tilastollisen kuntaryhmityksen mukaan (ohjelmakausi 2014–2020).	Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit
A33	Maaseutualueilla asuvien osuus väestöstä, %	ks yllä	Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit
A33	Maaseutualueilla yöpyneiden osuus kaikista yöpyneistä, %	ks yllä	Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

Taulukko 6. Maaseutuohjelman toteutuma vuosina 2014-2022

Tavoite	Tunnusluku	Kuvaus	Lähde
		Maaseutuohjelman 2014–2020 toteutus käynnistyi täysimääräisesti vuonna 2016. Rahoituskauden 2014–2020 toteutuma esitetään päättyneiden hankkeiden osalta. Hankkeiden toteutusaika päättyy vuonna 2025. Lukumäärät ovat Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta tukea saaneiden määriä.	Ruokavirasto
A15	Maatalouden tuettujen investointien määrä, kpl	Investointitukea saaneet maatilat, kpl. Alatoimenpide 4.1, myönteisen tukipäätöksen saaneiden tilojen määrä ko. ajanjaksolta	Ruokavirasto/Hyrrä
A15	Aloitustukea saaneet uudet viljelijät, kpl	Nuorten viljelijöiden aloitustukea saaneet, kpl. Alatoimenpide 6.1, myönteiset tukipäätökset kpl ko. ajanjaksolta	Ruokavirasto/ Hyrrä
A31	Tuetut yritykset, kpl	Tuetut yritykset, kpl (yritysten perustaminen ja toiminnan kehittäminen). Alatoimenpiteet 4.2, 6.2 ja 6.4, myönteiset tukipäätökset kpl ko. ajanjaksolta. Mukana myös toteutettavuustutkimukset. Huom! Myönteiset tukipäätökset, ei uniikit yritykset)	Ruokavirasto/ Hyrrä
A32	Luodut uudet työpaikat	Luodut työpaikat, kpl. Kehittämishankkeet: indikaattori "Hankkeen tuloksena syntyneiden työpaikkojen määrä". Yritystuet: Työpaikat laskettuna siten, että toteumasta vähennetään lähtötilanne (mukaan vain ne yritystuet, joista on tallennettu toteumia). Ko. ajanjaksolta.	Ruokavirasto/ Hyrrä
A31	Koulutuksiin osallistuneet, hlöä	Kehittämishankkeet, hyväksytyt seurantatietojen toteumat ko. ajanjaksolta	Ruokavirasto/ Hyrrä

LIITE 5. Ruokaviraston tuottavuusohjelma vuosille 2025–2028

Tuottavuustoimenpiteet virastossa

Valtionhallinnon yhteiset hankkeet

Digitaalisuus ensin -kokonaisuudella tarkoitetaan sähköisen asioinnin ensisijaisuuden edistämiseksi tarvittavia lainsäädäntömuutoksia, jotta viranomaisviestintää voidaan siirtää paperilla lähetettävistä kirjeistä sähköiseen muotoon. Ruokavirastolla ei ole suunnitteilla toimenpiteitä Digitaalisuus ensin-kokonaisuuteen.

Valtion tilaohjelma –kokonaisuuden avulla pyritään tehostamaan tilakustannuksia sekä vastaamaan pandemian jälkeiseen työn murrostilaan, palveluiden saatavuutta vaarantamatta. Ruokavirastolla on käynnissä hankkeita Senaatin kanssa ja niiden vaikutukset on esitetty alla.

Muu tuottavuusohjelma – kokonaisuuden alla on kaikki muut keinot tehostaa toimintaa, säästää ja sopeuttaa toimintaa. Valtaosa Ruokaviraston toimenpiteistä liittyy tähän kokonaisuuteen.

Ruokaviraston omat toimenpiteet

Virasto käynnisti yhteistoimintaneuvottelut keväällä 2024, jonka jälkeen päätetyt sopeuttamistoimenpiteet on mitoitettu kattamaan kehyskauden tiedossa olevat vähennystarpeet. Toimenpiteillä tavoitellaan 10 miljoonan euron pysyväisluonteisia säästöjä vuodesta 2025 alkaen. Yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena oli 93 henkilön supistaminen, joka toimeenpanon aikana supistui 48 henkeen. Henkilöstövaikutusten määrän supistumiseen vaikutti ulkoinen vaihtuvuus. Henkilöstövaikutuksen kokonaisuudessaan ovat noin 100 henkilötyövuotta.

Virasto sopeuttaa toimintaansa henkilöstöön kohdistuvien toimenpiteiden lisäksi tekemällä tuotannollisia toimintaa kehittäviä ja toimintojen tehokkuuden parantavia ja tarkoituksenmukaisuutta varmistavia muutoksia. Virasto on käynnistänyt vuonna 2024 strategiатыön yhteydessä useita selvityksiä ja hankkeita, joista seuraavia toimenpiteitä valmistellaan vuoden 2025 aikana.

Virastolla on käynnissä toimitilahankkeita, joilla on vaikutuksia kehyskaudella. Seinäjoen toimitila hankkeella on vaikutuksia jo vuonna 2025 ja Viikin toimitila hankkeella vuodesta 2027 alkaen. Molemmissa toimitiloissa ratkaisuna on supistaa viraston käytössä olevia neliöitä siten, että samaan toimitilaan muuttaa muita valtion viranomaisia. Seinäjoen osalta on käynnissä 2025 toteutettavan tilapäisratkaisun lisäksi pysyvämpi Senaatti-kiinteistöjohtoinen valtion virastojen toimitilojen yhdistämishanke. Edellä mainittujen paikkakuntien lisäksi viraston muissa toimipisteissä edistetään yhteisiin toimitiloihin siirtymistä ja kustannussäästöjen muodostumista. Näiden kokonaisvaikutus jää kuitenkin vähäiseksi.

Virastossa käynnissä olevaa maksullisen toiminnan hanketta jatketaan ja varmistetaan maksullisen toiminnan tulorahoitus. Maksullisen toiminnan kehittämishankkeessa selkeytetään kustannuslaskennan ja seurannan menettelyjä ja pyritään maksuperustelain mukaisesti 100 % kustannusvastavuuteen pois lukien hintatuetut toiminnot ja alle omakustannusarvon hinnoiteltavat suoritteet.

Digitalisaation kehittäminen ja tietojärjestelmien ylläpito, jatkokehittäminen ja kehittäminen sitovat huomattavan määrän henkilöstöresurssia mukaan lukien lukuisa konsulttien määrä. Virasto sopeuttaa konsulttien käytöstä aiheutuvia kustannuksia leikkaamalla kalleimpien konsulttien lukumäärää ja pyrkii pidemmällä tähtäimellä siirtämään osan konsulttien tekemästä työstä omaksi työksi. Tietojärjestelmien ylläpito muodostaa merkittävän taloudellisen rasitteen.

Viraston päivitetyn strategian jalkauttaminen 2025 lukien tuottaa aluksi kevennystä johtamisjärjestelmään. Tavoitteena on saada aikaan tuottavuuden lisäämistä. Virasto tarkastelee organisaatiora-

kenteen kehittämismahdollisuuksia yhdessä tekemisen ja uusien toimintatapojen mahdollistamiseksi. Uudet aluehallintovirastoilta siirtyvät tehtävät vuonna 2026 aiheuttavat osaltaan tarpeen tarkastella organisaatorakennetta ja toimintojen järjestämistä.

Hankintojen tehostamisella pyritään saamaan aikaiseksi säästöjä sekä hankittavien hyödykkeiden hinnoista että hallinnollisista kustannuksista.

Virasto tarkastelee yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa viraston lakisääteisten tehtävien muutosmahdollisuuksia. Osa ehdotuksista on kehittämiskelpoisia, mutta kokonaisuutena saavutettavat taloudelliset vaikutukset jäänevät vähäisiksi. Muutokset voivat kuitenkin selkeyttää viraston laajaa tehtäväkenttää ja pienemmätkin sopeutukset tukevat säästäväistä toimintakulttuuria, johon liittyy osaltaan matkustusstrategian jalkauttaminen.

Toimeenpano ja aikataulu

Vuonna 2024 toteutetut YT-toimet vaikuttavat pääosin vuodelle 2025. Vuonna 2025 toteutetaan sovitut selvitykset ja hankkeet. Sopeuttamistoimet jatkuvat kehyskauden ajan.